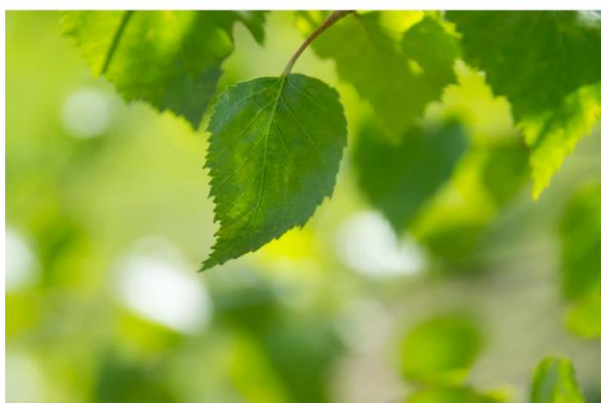
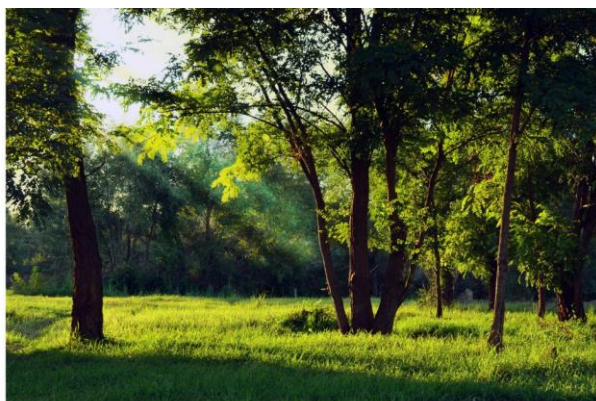

**PRZEBUDOWA ISTNIEJĄCEGO ROWU
OTWARTEGO WW-12 POPRZECZ JEGO
ODCINKOWE PRZEŁOŻENIE I MIEJSCOWE
PRZYKRYCIE RUROCIĄGIEM WYKONANYM Z
RUR Z CZĘŚCIOWĄ PERFORACJĄ
UMOŻLIWIAJĄCĄ ODBIÓR WÓD
GRUNTOWYCH**

**RAPORT O ODDZIAŁYWANIU
PRZEDSIĘWZIĘCIA NA OBSZAR NATURA
2000 LAS NATOLIŃSKI PLH140042**

STYCZEŃ 2025

WWA DEVELOPMENT Spółka Akcyjna
ul. Koszykowa 61B
00-667 Warszawa

ODJ Enviro Sp. z o.o.
ul. Śniadeckich 10,
00-656 Warszawa

**Kancelaria Radców Prawnych i Adwokatów Otawski Dziura
Jarzyński Troszyński Hernik sp.p.**
ul. Śniadeckich 10,
00-656 Warszawa

Opracował:

Lp.	Imię i Nazwisko	Data	Podpis
1.	[REDACTED] (kierownik zespołu)	01.2025	[REDACTED]
2.	[REDACTED]		
3.	[REDACTED]		
4.	[REDACTED]		

Oświadczenie

Oświadczam, iż spełniam wymagania, o których mowa w art. 74 a. ust. 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1112) oraz jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.

Kierownik Zespołu

SPIS TREŚCI

1	WPROWADZENIE	5
1.1	PRZEDMIOT I CEL OPRACOWANIA	5
1.2	CEL REALIZACJI PRZEDSIĘWZIĘCIA.....	5
1.3	WYPEŁNIENIE WYMOGÓW DECYZJI RDOŚ.....	5
2	OPIS PLANOWANEGO PRZEDSIĘWZIĘCIA	8
2.1	CHARAKTERYSTYKA PRZEDSIĘWZIĘCIA.....	8
2.2	WARUNKI UŻYTKOWANIA TERENU W FAZIE REALIZACJI	9
2.3	WARUNKI UŻYTKOWANIA TERENU W FAZIE EKSPLOATACJI	10
3	LOKALIZACJA PRZEDSIĘWZIĘCIA	12
3.1	PLANOWANY OBSZAR REALIZACJI PRZEDSIĘWZIĘCIA	13
3.2	AKTUALNE UŻYTKOWANIE I ZAGOSPODAROWANIE OBSZARU REALIZACJI PRZEDSIĘWZIĘCIA	14
3.3	OBSZARY PODLEGAJĄCE OCHRONIE NA PODSTAWIE USTAWY Z DNIA 16 KWIETNIA 2004 R. O OCHRONIE PRZYRODY ORAZ KORYTARZE EKOLOGICZNE OBJĘTE ZAKRESEM PRZEWIDYWANEGO ODDZIAŁYWANIA PLANOWANEGO PRZEDSIĘWZIĘCIA	15
4	CHARAKTERYSTYKA ŚRODOWISKA	20
4.1	CHARAKTERYSTYKA ELEMENTÓW BIOTYCZNYCH ŚRODOWISKA	20
4.1.1	Obszar objęty inwentaryzacją przyrodniczą	20
4.1.2	Wyniki inwentaryzacji przyrodniczej	21
4.2	CHARAKTERYSTYKA ELEMENTÓW ABIOTYCZNYCH ŚRODOWISKA	22
4.2.1	Obszar objęty badaniami środowiska abiotycznego	22
4.2.2	Wody podziemne (hydrogeologia)	22
4.2.3	Wody powierzchniowe	23
5	INFORMACJE NA TEMAT POWIĄZAŃ Z INNYMI PRZEDSIĘWZIĘCIAMI, W SZCZEGÓLNOŚCI KUMULOWANIA SIĘ ODDZIAŁYWAŃ PRZEDSIĘWZIĘĆ REALIZOWANYCH, ZREALIZOWANYCH LUB PLANOWANYCH	26
6	OPIS PRZEWIDYWANYCH SKUTKÓW DLA OBSZARU NATURA 2000 W PRZYPADKU NIEPODEJMOWANIA PRZEDSIĘWZIĘCIA	28
7	ROZWAŻANE WARIANTY.....	29
8	OCENA ODDZIAŁYWANIA NA OBSZAR NATURA 2000	30
8.1	METODYKA PROWADZENIA OCENY ODDZIAŁYWANIA NA OBSZAR NATURA 2000.....	31

8.2	OPISU PRZEWIDYWANYCH ZMIAN WARUNKÓW SIEDLISKOWYCH, KTÓRE NASTĄPIĄ NA SKUTEK REALIZACJI PLANOWANYCH DZIAŁAŃ NA TERENACH ZNAJDUJĄCYCH SIĘ W ZASIĘGU ODDZIAŁYWANIA PRZEDSIĘWZIĘCIA W OBSZARZE NATURA 2000 LAS NATOLIŃSKI PLH140042.....	33
8.2.1	Wprowadzenie.....	33
8.2.2	Zmiany w zakresie warunków wodnych.....	33
8.2.3	Zmiany w strukturze i jakości siedlisk.....	34
8.2.4	Podsumowanie przewidywanych zmian.....	34
8.3	ANALIZA WPŁYWU REALIZACJI ZAMIERZENIA NA CELE I REALIZACJĘ DZIAŁAŃ OCHRONNYCH ORAZ NA STAN ZACHOWANIA PRZEDMIOTÓW OCHRONY OBSZARU NATURA 2000, W TYM NA JEGO INTEGRALNOŚĆ I SPÓJNOŚĆ SIECI NATURA 2000 WYNIKAJĄCYCH Z USTALEŃ PLANU OCHRONY REZERWATU PRZYRODY „LAS NATOLIŃSKI”	35
8.3.1	Wprowadzenie.....	35
8.3.2	Analiza wpływu na cele ochrony rezerwatu.....	35
8.3.3	Analiza wpływu na integralność obszaru Natura 2000	36
8.4	PODSUMOWANIE	36
9	WYBÓR WARIANTU NAJKORZYSTNIEJSZEGO DLA ŚRODOWISKA.....	37
10	OPIS PRZEWIDYWANYCH DZIAŁAŃ MINIMALIZUJĄCYCH (UNIKANIE, ZAPOBIEGANIE, OGRANICZENIE LUB KOMPENSACJA).....	38
11	MOŻLIWE TRANSGRANICZNE ODDZIAŁYWANIE NA ŚRODOWISKO ...	39
12	PROPOZYCJA ZAKRESU MONITORINGU DLA WARIANTU PROPONOWANEGO DO REALIZACJI	40
13	ANALIZA MOŻLIWYCH KONFLIKTÓW SPOŁECZNYCH	41
14	WSKAZANIE TRUDNOŚCI WYNIKAJĄCYCH Z NIEDOSTATKÓW TECHNIKI LUB LUK WE WSPÓŁCZESNEJ WIEDZY, JAKIE NAPOTKANO OPRACOWUJĄC RAPORT.....	42
15	MATERIAŁY ŹRÓDŁOWE	43
16	STRESZCZENIE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM	44
16.1	PRZEDMIOT I CEL OPRACOWANIA	44
16.2	CEL REALIZACJI PRZEDSIĘWZIĘCIA.....	44
16.3	OPIS PLANOWANEGO PRZEDSIĘWZIĘCIA	44
16.3.1	Warunki użytkowania terenu w fazie realizacji	44
16.3.2	Warunki użytkowania terenu w fazie eksploatacji.....	44
16.4	LOKALIZACJA PRZEDSIĘWZIĘCIA	45

16.4.1	<i>Obszary podlegające ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody oraz korytarze ekologiczne objęte zakresem przewidywanego oddziaływania planowanego przedsięwzięcia</i>	45
16.5	CHARAKTERYSTYKA ŚRODOWISKA	45
16.6	INFORMACJE NA TEMAT POWIĄZAŃ Z INNYMI PRZEDSIĘWZIĘCIAMI, W SZCZEGÓLNOŚCI KUMULOWANIA SIĘ ODDZIAŁYWAŃ PRZEDSIĘWZIĘĆ REALIZOWANYCH, ZREALIZOWANYCH LUB PLANOWANYCH	46
16.7	OPIS PRZEWIDYWANYCH SKUTKÓW DLA OBSZARU NATURA 2000 W PRZYPADKU NIEPODEJMOWANIA PRZEDSIĘWZIĘCIA	46
16.8	ROZWAŻANE WARIANTY	46
16.9	OCENA ODDZIAŁYWANIA NA OBSZAR NATURA 2000	46
16.9.1	<i>Opisu przewidywanych zmian warunków siedliskowych, które nastąpią na skutek realizacji planowanych działań na terenach znajdujących się w zasięgu oddziaływania przedsięwzięcia w obszarze Natura 2000 Las Natoliński PLH140042</i>	47
16.9.2	<i>Analiza wpływu realizacji zamierzenia na cele i realizację działań ochronnych oraz na stan zachowania przedmiotów ochrony obszaru Natura 2000, w tym na jego integralność i spójność sieci Natura 2000 wynikających z ustaleń planu ochrony rezerwatu przyrody „Las Natoliński”</i>	47
16.10	WYBÓR WARIANTU NAJKORZYSTNIEJSZEGO DLA ŚRODOWISKA	47
16.11	OPIS PRZEWIDYWANYCH DZIAŁAŃ MINIMALIZUJĄCYCH	47
16.12	MOŻLIWE TRANSGRANICZNE ODDZIAŁYWANIE NA ŚRODOWISKO	47
16.13	PROPOZYCJA ZAKRESU MONITORINGU DLA WARIANTU PROPONOWANEGO DO REALIZACJI	48
16.14	ANALIZA MOŻLIWYCH KONFLIKTÓW SPOŁECZNYCH	48
16.15	WSKAZANIE TRUDNOŚCI WYNIKAJĄCYCH Z NIEDOSTATKÓW TECHNIKI LUB LUK WE WSPÓŁCZESNEJ WIEDZY, JAKIE NAPOTKANO OPRACOWUJĄC RAPORT	48
SPIS RYSUNKÓW		49
SPIS TABEL		49

Glosariusz

Definicja	Wyjaśnienie
JCWP	Jednolite Części Wód Powierzchniowych
JCWPD	Jednolite Części Wód Podziemnych
MPZP	Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego
Raport	Raport o oddziaływaniu przedsięwzięcia na obszar Natura 2000 Las Natoliński PLH140042
RDOŚ	Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska
SDF	Standardowy Formularz Danych
Ustawa OOŚ	Ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1112)
WW-12	Oznaczenie rowu melioracyjnego

1 Wprowadzenie

Planowane przedsięwzięcie polega na przebudowie istniejącego rowu otwartego WW-12 poprzez jego odcinkowe przełożenie i miejscowe przykrycie rurociągiem wykonanym z rur z częściową perforacją umożliwiającą odbiór wód gruntowych.

1.1 Przedmiot i cel opracowania

Zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. poz. 1839 z późn. zm.), przedmiotowe przedsięwzięcie nie jest zaliczane do kategorii przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, dla których sporządzenie raportu może być wymagane. Podstawą wszczęcia procedury wykonania niniejszego opracowania jest decyzja Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie znak WPN-II.670.18.2024.MO/WH.2 z dnia 21 marca 2024 r. stwierdzająca obowiązek przeprowadzenia oceny oddziaływania na obszar Natura 2000 Las Natoliński PLH140042 oraz nakładająca obowiązek przełożenia raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na obszar Natura 2000 Las Natoliński PLH140042.

Przedmiotem niniejszego opracowania jest Raport o oddziaływaniu na obszar Natura 2000 Las Natoliński PLH140042 (dalej Raport), który stanowi załącznik do wniosku o wydanie decyzji o warunkach prowadzenia działań na podstawie art. 118a ust. 1 Ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1478) dla ww. przedsięwzięcia. Celem niniejszego opracowania jest określenie oddziaływania planowanego przedsięwzięcia na obszar Natura 2000 Las Natoliński PLH140042.

W niniejszym Raporcie zgodnie z art. 97 ust. 4 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1112) ograniczono zakres do określenia oddziaływania przedsięwzięcia na obszar Natura 2000.

1.2 Cel realizacji przedsięwzięcia

Celem planowanego przedsięwzięcia jest przygotowanie nieruchomości, na których jest zlokalizowane pod wykonanie zabudowy jednorodzinnej ekstensywnej zgodnie z wymogami Uchwały nr 405 Rady Gminy Warszawa-Wilanów z dnia 18 stycznia 2001 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego rejonu Wilanowa Zachodniego (Dz. Urz. Woj. Mazowieckiego nr 52 z dnia 27.03.2001 poz. 496). Nieruchomości, na których znajduje się planowany do przebudowy rów, zlokalizowane są na terenie oznaczonym symbolem 21ME (dział II, rozdz. 8 §25) – przeznaczonym pod budownictwo jednorodzinne ekstensywne. Ponadto, zgodnie z §16 dotyczącym kanalizacji sanitarnej i deszczowej w pkt. 4 w zakresie układu hydrograficznego w podpunkcie 3) ustalono, iż należy wykonać modernizację pozostałych cieków (rowów) z możliwością zamiany ich na rurociągi kryte.

1.3 Wypełnienie wymogów decyzji RDOŚ

Raport zawiera elementy określone art. 66 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1112) – dalej Ustawy OOS. Ponadto, zawiera elementy wskazane w decyzji Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie znak WPN-

II.670.18.2024.MO/WH.2 z dnia 21 marca 2024 r. Poniżej w formie tabelarycznej wskazano zakres jaki wymagany jest co do zawartości Raportu w ww. decyzji Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie.

Tabela 1.1 Wypełnienie wymogów decyzji RDOŚ

Nr ppkt. 5) z decyzji RDOŚ	Zakres wymagany przez RDOŚ	Rozdział Raportu
a)	informacje na temat powiązań z innymi przedsięwzięciami, w szczególności kumulowania się oddziaływań przedsięwzięć zrealizowanych, realizowanych lub planowanych do realizacji znajdujących się na terenie, na którym planuje się realizację przedsięwzięcia, oraz w obszarze oddziaływania przedsięwzięcia lub których oddziaływania mieszczą się w obszarze oddziaływania planowanego przedsięwzięcia - w zakresie, w jakim ich oddziaływania mogą prowadzić do skumulowania oddziaływań z planowanym przedsięwzięciem	Rozdział 5
b)	opisu przewidywanych skutków dla ww. obszaru Natura 2000 w przypadku niepodjęcia przedsięwzięcia	Rozdział 6
c)	opisu przewidywanych zmian warunków siedliskowych, które nastąpią na skutek realizacji planowanych działań na terenach znajdujących się w zasięgu oddziaływania przedsięwzięcia w obszarze Natura 2000 Las Natoliński PLH140042	Rozdział 8.2
d)	analiza wpływu realizacji zamierzenia na cele i realizację działań ochronnych oraz na stan zachowania przedmiotów ochrony obszaru Natura 2000, w tym na jego integralność i spójność sieci Natura 2000 wynikających z ustaleń planu ochrony rezerwatu przyrody „Las Natoliński”, zatwierdzonego zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie z dnia 30 grudnia 2014 r. w sprawie ustanowienia planu ochrony dla rezerwatu przyrody „Las Natoliński” (Dz. Urz. Woj. Maz. z 2015 r. poz. 530, ze zm.);	Rozdział 8.3
e)	raport o oddziaływaniu przedsięwzięcia na ww. obszar Natura 2000 powinien uwzględniać oddziaływanie zamierzenia przede wszystkim na etapie jego realizacji oraz eksploatacji; analizy powinny być oparte na aktualnych wynikach badań terenowych obejmujących bufor co najmniej 250 m wokół przekładanych rowów oraz rowów położonych na terenie obszaru Natura 2000 Las Natoliński PLH140042, do których dopływa woda z rowu WW-12; badania powinny być wykonane przez specjalistę: – entomologa – metodyka zgodna z PMŚ GIOŚ w zakresie oceny stanu zachowania gatunku oraz oceny stanu siedliska pachnicy dębowej <i>Osmoderma eremita</i> będącej przedmiotem ochrony obszaru Natura 2000 Las Natoliński PLH140042; – fitosocjologa – metodyka zgodna z PMŚ GIOŚ w zakresie oceny stanu zachowania siedliska 9170 - Grąd środkowoeuropejski i kontynentalny (<i>Galio- Carpinetum</i>, <i>Tilio- Carpinetum</i>) będącego przedmiotem ochrony obszaru Natura 2000 Las Natoliński PLH140042; – hydrogeologa – w zakresie ustalenia zasięgu oddziaływania planowanego zamierzenia na poziom wód gruntowych na terenie obszaru Natura 2000 Las Natoliński PLH140042 w zasięgu siedliska przyrodniczego 9170.	Załącznik 2 Załącznik 4

Nr ppkt. 5) z decyzji RDOŚ	Zakres wymagany przez RDOŚ	Rozdział Raportu
	Raport powinien zawierać wykaz (daty i godziny) kontroli terenowych wykonywanych przez poszczególnych specjalistów oraz zawierać załącznik mapowy (w skali umożliwiającej precyzyjną lokalizację) obrazujący przebieg ich tras przemarszów (np. transektów badawczych) i lokalizację punktów obserwacyjnych. Podczas kontroli terenowych należy notować również inne podlegające ochronie gatunki (roślin, grzybów i zwierząt) wraz z określeniem ich lokalizacji, gdyż ww. informacje będą niezbędne do uzyskania derogacji dotyczących ochrony gatunkowej roślin, grzybów i zwierząt;	
f)	Dokument zawierający wyniki inwentaryzacji przyrodniczej oraz raport o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko należy zapisać w części: – tekstowej tych dokumentów - w formacie PDF z możliwością przeszukiwania tekstu oraz w formacie RTF, DOCX, DOC albo ODT; – tabelarycznej tych dokumentów - w formacie PDF z możliwością przeszukiwania tekstu oraz w formacie XML, XLSX, XLS albo ODS; – graficznej i kartograficznej tych dokumentów - w formacie PDF. Dokument zawierający wyniki inwentaryzacji przyrodniczej w części kartograficznej tego dokumentu należy zapisać także w formatach wektorowych SHP lub GPKG wykorzystywanych w systemach informacji przestrzennej.	Dokumentacja została sporządzona zgodnie z wymaganiami

Źródło: Opracowanie własne

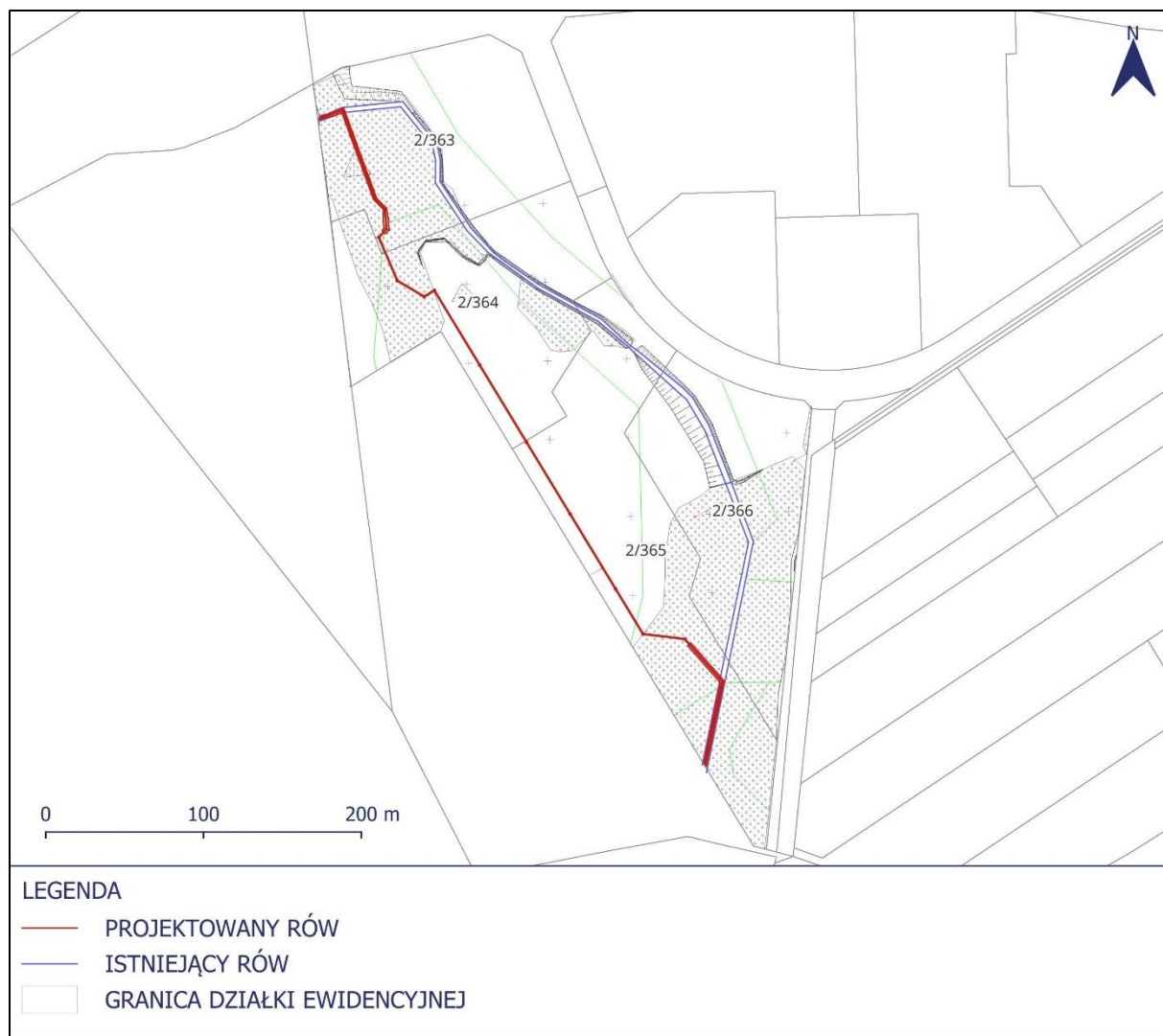
2 Opis planowanego przedsięwzięcia

Realizacja przedsięwzięcia wpisuje się w ustalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego rejonu Wilanowa Zachodniego (Dz. Urz. Woj. Mazowieckiego nr 52 z dnia 27.03.2001 poz. 496), z którego to wynika, iż na obszarze jego obowiązywania należy wykonać modernizację pozostałych cieków (rowów) z możliwością zamiany ich na rurociągi kryte. Jest to o tyle uzasadnione, iż 03 stycznia 2007 r. ówczesny Wojewódzki Zarząd Melioracji i Urządzeń Wodnych w Warszawie wykreślił przedmiotowy rów melioracyjny WW-12 oraz inne rowy z wykazu urządzeń melioracyjnych, stwierdzając cyt.: „Rowy na skutek urbanizacji utraciły swój charakter, nie wpływają na regulację stosunków wodnych dla potrzeb produkcji rolnej, nie są więc urządzeniami melioracyjnymi w rozumieniu art. 70 ust. 1 Ustawy Prawo wodne z dnia 18 lipca 2001 (Dz. U. 2001 Nr 115 poz. 1229 ze zm.). Należy je wykreślić z ewidencji urządzeń melioracji wodnych szczegółowych.”. Kopię protokołu z wykreślenia rowu WW-12 zamieszczono jako Załącznik 1 do niniejszego Raportu.

2.1 Charakterystyka przedsięwzięcia

Planowane przedsięwzięcie obejmuje przebudowę istniejącego rowu otwartego WW-12, obejmującą m.in. jego odcinkowe przełożenie i miejscowe przykrycie rurociągiem wykonanym z rur z częściową perforacją umożliwiającą odbiór wód gruntowych.

Planuje się zmianę trasy istniejącego rowu w obrębie wyżej wymienionych działek ewidencyjnych i miejscową zabudowę go rurociągiem oraz odcinkową przebudowę rowu po jego trasie istniejącej. Działania obejmować będą likwidację rowu na długości około 566 m i wykonanie nowego odcinka rowu o łącznej długości około 464 m, w tym około 348 m rowu w rurze perforowanej o średnicy 0.6 m oraz odcinków rowu otwartego o długości około 84 m i około 32 m (podane długości mogą się nieznacznie zmienić na etapie wykonywania projektu wykonawczego). Perforacja rury ma umożliwić odbieranie napływowych wód gruntowych, które okresowo zasilają rów. Pozostawione odcinki rowu o długości około 16 m i 53 m zostaną przebudowane – zostanie wykonane pogłębienie rowu i reprofilacja skarp z nachyleniem 1:1.5, szerokość dna zostanie przyrównana do około 0.5 m. Na załamaniach trasy rurociągu zaprojektowano studzienki betonowe rewizyjne o średnicy 1.5 m, łącznie 10 szt. Trasa nowo projektowanego odcinka rowu została poprowadzona z uwzględnieniem istniejącego zadrzewienia.

Rysunek 1 Przebudowa istniejącego rowu otwartego WW-12

Źródło: opracowanie własne

Przebudowa będzie realizowana wyłącznie w okresie niskiego poziomu wód gruntowych.

Planowana likwidacja rowu w istniejącym przebiegu będzie polegała na wypełnieniu rowu materiałem piaszczystym. Konieczne będzie również rozebranie jednego przepustu betonowego o średnicy około 0.3 m i długości około 5.8 m.

2.2 Warunki użytkowania terenu w fazie realizacji

W fazie realizacji prace będą odbywały się w najbliższym sąsiedztwie rowu istniejącego oraz w miejscu jego nowej lokalizacji w obszarze przedsięwzięcia. Dojazd na teren prowadzonych prac odbywał się będzie od strony wschodniej ul. Aleksandry z Lubomirskich Potockiej (dawniej ul. Św. Urszuli Ledóchowskiej).

Rów w nowej lokalizacji zrealizowany będzie w wąskoprzestrzennym, płytkim wykopie: pod rów otwarty - średnia szerokość wykopu około 2.0 m, średnia głębokość wykopu około 0.6 m; pod rurociąg - średnia szerokość wykopu około 1.4 m, średnia głębokość wykopu około 1.5 m. Wykop będzie realizowany lekkim sprzętem mechanicznym, w przypadku odkrycia korzeni drzew prace będą prowadzone

ręcznie. Nie przewiduje się kolizji z infrastrukturą podziemną (zgodnie z bazą danych GESUT teren jest nieuzbrojony). Realizacja przedsięwzięcia nie będzie wymagać wycinki drzew.

Likwidacja odcinka rowu istniejącego będzie polegała na wypełnieniu go materiałem piaszczystym do poziomu terenu i utwardzeniu.

Wszystkie prace będą wykonywane przy użyciu sprawnego technicznie sprzętu zmechanizowanego, prawidłowo eksploatowanego i konserwowanego. W obrębie prac zostaną podjęte wszelkie środki ostrożności, by do środowiska nie dostały się zanieczyszczenia np. wycieki paliwa itp. W razie awarii sprzętu, np. wycieku paliwa lub oleju, miejsca wycieku zostaną niezwłocznie zabezpieczone, zasypane materiałem ochronnym (np. piaskiem lub ziemią okrzemkową), zebrane do oznakowanych pojemników i poddane odzyskowi lub unieszkodliwione zgodnie z ustawą o odpadach.

Emisje gazów i pyłów

W fazie realizacji planowanego przedsięwzięcia wystąpi emisja zanieczyszczeń pochodzących z silników maszyn budowlanych i samochodów ciężarowych i osobowych, a także może wystąpić niewielka emisja niezorganizowana pyłów w związku z prowadzonymi pracami ziemnymi takimi jak wykop pod nową lokalizację rowu oraz wypełnienie materiałem piaszczystym rowu istniejącego – emisja niezorganizowana może głównie wystąpić w warunkach utrzymującej się dłużej pogody bezdeszczowej. Potencjalne oddziaływanie w fazie realizacji będzie miało charakter krótkotrwały i lokalny (ograniczony do miejsca prowadzenia prac budowlanych).

Emisja hałasu

Z fazą realizacji przedsięwzięcia będzie związana emisja hałasu wynikająca z pracujących maszyn budowlanych i samochodów ciężarowych i osobowych. Emisja hałasu będzie miała charakter punktowy, krótkotrwały, a prace będą odbywać się w porze dziennej, w godzinach od 6:00 do 22:00. Przewiduje się, że zasięg przestrzenny oddziaływania hałasu nie będzie przekraczać około 100 m.

Emisja do środowiska gruntowo-wodnego

Odprowadzanie ścieków socjalno-bytowych będzie odbywało się bez ingerencji w środowisko gruntowo – wodne, czyli nie przewiduje się żadnej emisji do środowiska gruntowo-wodnego w fazie realizacji. Dla pracowników zapewniona zostanie toaleta przenośna.

Zapotrzebowanie na energię i jej zużycie

W fazie realizacji będzie wykorzystywane paliwo do małych maszyn budowlanych i samochodów ciężarowych i osobowych. Przewiduje się, że zużycie będzie szacowało się na poziomie około 200 l oleju napędowego.

2.3 Warunki użytkowania terenu w fazie eksploatacji

W fazie eksploatacji teren będzie użytkowany w ten sam sposób co przed realizacją przedsięwzięcia z tą różnicą, że rowem będą odprowadzane wody z obszaru jego zlewni, co ze względu na jego zamulenie, znaczną ilość roślinności nie było realizowane dotychczas. Zmian użytkowania terenu nastąpi dopiero po realizacji zapisów miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, który przewiduje na obszarze tych nieruchomości lokalizację zabudowy jednorodzinnej ekstensywnej).

Emisje gazów i pyłów

Nie przewiduje się żadnej emisji gazów i pyłów w fazie eksploatacji przedsięwzięcia.

Emisja hałasu

Nie przewiduje się żadnej emisji hałasu w fazie eksploatacji przedsięwzięcia.

Emisja do środowiska gruntowo-wodnego

Nie przewiduje się żadnej emisji do środowiska gruntowo-wodnego w fazie eksploatacji przedsięwzięcia.

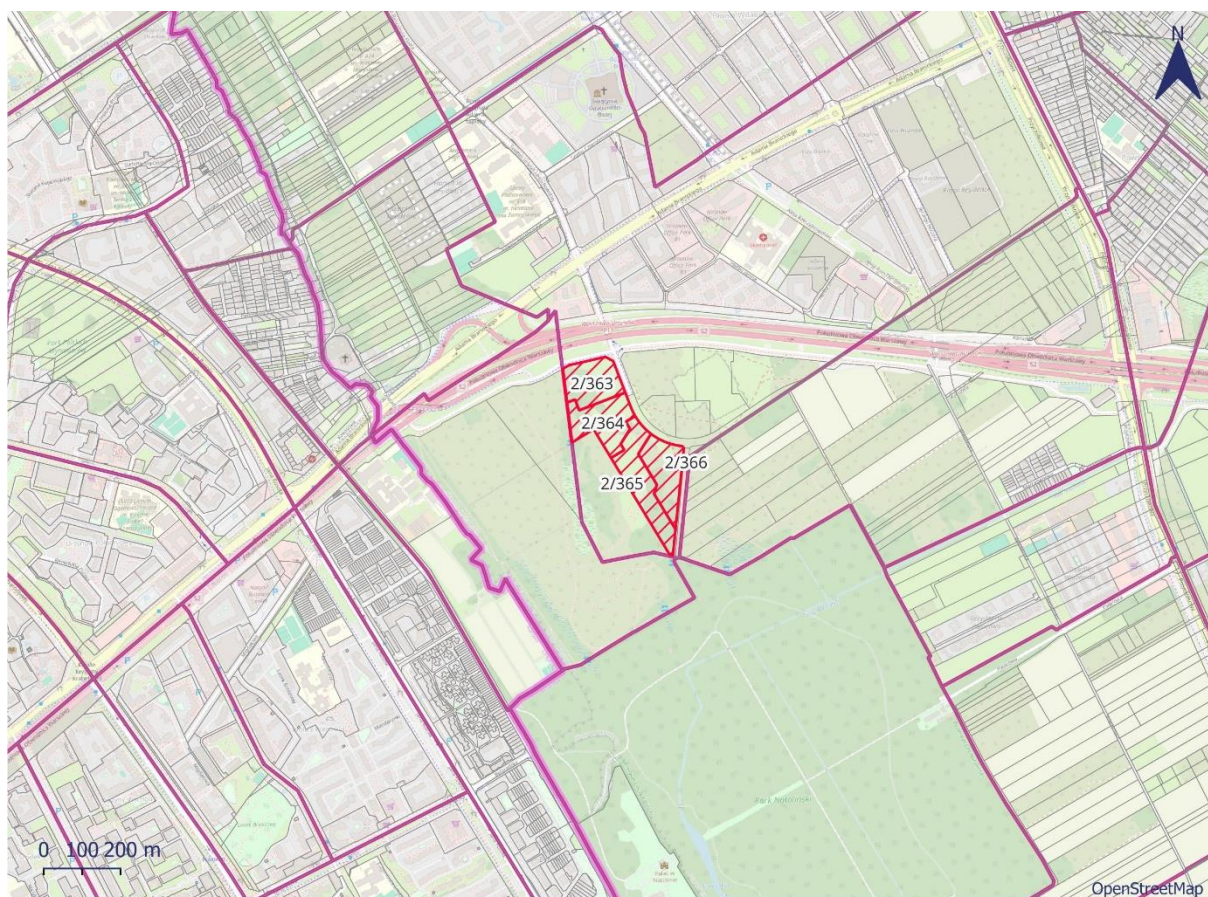
Zapotrzebowanie na energię i jej zużycie

Nie przewiduje się zapotrzebowania na energię w trakcie eksploatacji.

3 Lokalizacja przedsięwzięcia

Planowane przedsięwzięcie zlokalizowane jest na terenie m.st. Warszawa, dzielnica Wilanów, na czterech działkach ewidencyjnych o numerach: 2/363; 2/364; 2/365 i 2/366 w obrębie ewid. 1-10-37 (dawniej była to jedna działka o numerze 2/266 jednakże zgodnie z decyzją podziałową Prezydenta m.st. Warszawy nr 513/2004 z dnia 26.08.2004 r. nastąpił podział działki 2/266 z obrębu 1-10-37 na działki nr 2/363, 2/364, 2/365, 2/366). Działki objęta planowanym przedsięwzięciem znajduje się na Błoniach Wilanowskich, po południowej stronie Południowej Obwodnicy Warszawy, na południe od ul. Adama Branickiego. Na teren przedsięwzięcia prowadzi ul. Aleksandry z Lubomirskich Potockiej (dawniej ul. Św. Urszuli Ledóchowskiej). Lokalizację przedsięwzięcia przedstawiono na rysunku poniżej.

LEGENDA

- DZIAŁKI OBJĘTE PRZEDSIĘWZIĘCIEM
- GRANICA DZIAŁKI EWIDENCYJNEJ
- GRANICA OBRĘBU EWIDENCYJNEGO
- GRANICA DZIELNICY

Rysunek 2 Lokalizacja przedsięwzięcia na tle podziału ewidencyjnego

Źródło: opracowanie własne na podstawie Państwowego Rejestru Granic

3.1 Planowany obszar realizacji przedsięwzięcia

Bezpośrednie otoczenie terenu Przedsięwzięcia stanowi od północy zurbanizowana część dzielnicy Wilanów z Południową Obwodnicą Warszawy, od wschodu zbiorowiska terenów porolnych porośnięte roślinnością trawiastą z pojedynczymi drzewami, od południa zwarty kompleks leśny Las Natoliński, od zachodu obszar zadrzewiony i zakrzewiony ze Skarpą Warszawską.

Rysunek 3 Lokalizacja przedsięwzięcia na tle ortofotomapy

Źródło: opracowanie własne na podstawie ortofotomapy

Lokalizacja przedsięwzięcia wg podziału fizycznogeograficznego Polski to: mezoregion: Dolina Środkowej Wisły, makroregion: Nizina Środkowomazowiecka, podprowincja: Niziny Środkowopolskie, prowincja: Niż Środkowoeuropejski.

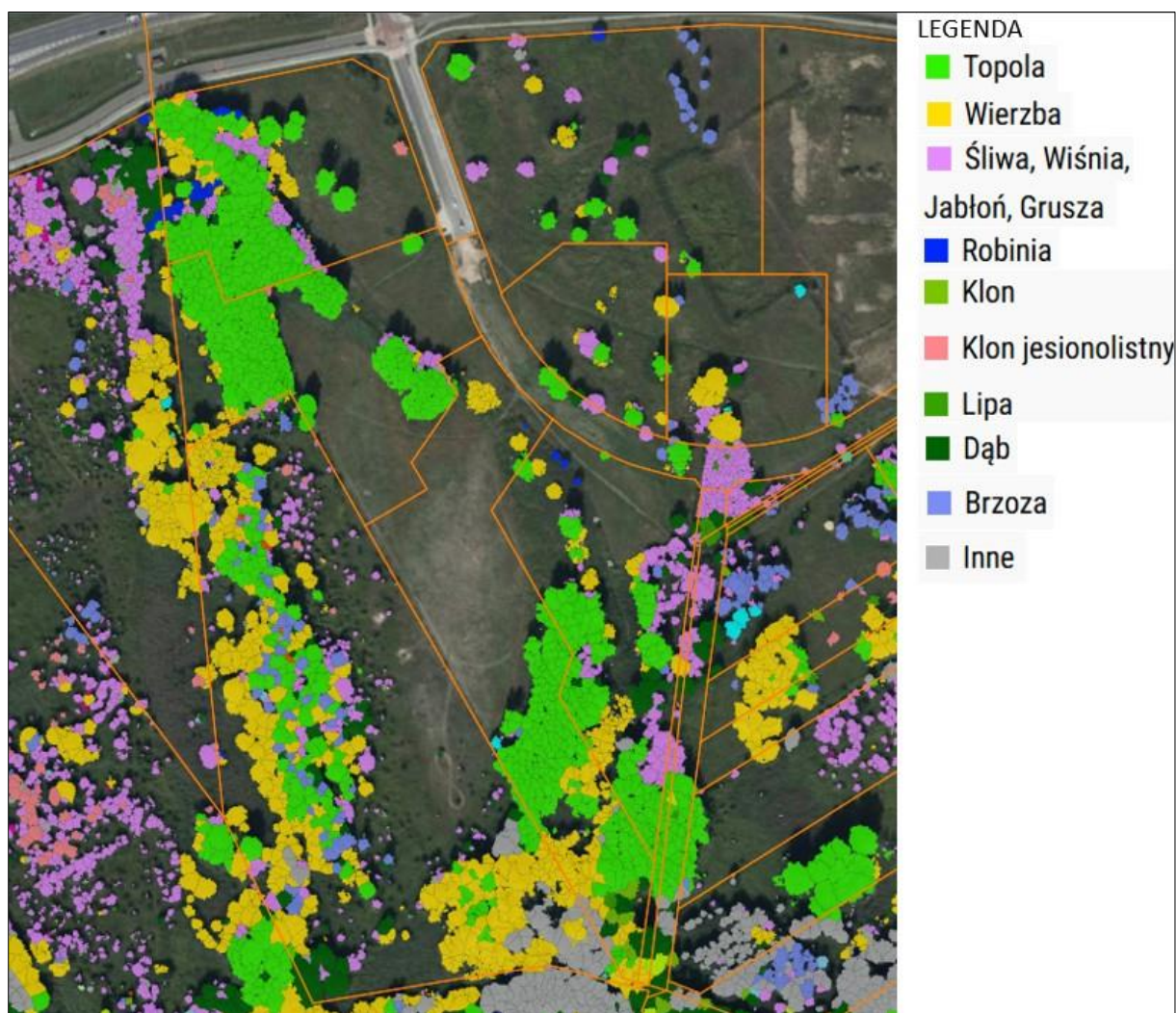
Obszar położony jest na równinie tarasów akumulacyjnych i erozyjno-akumulacyjnych, które stanowią powierzchnię niskiego tarasu nadzalewowego Wisły z macami brunatnymi w stropie wzniesioną ok. 7 m ponad średnie zwierciadło wody w Wiśle. Budowę geologiczną tworzą dolinowe osady akumulacji rzecznej natomiast utworami powierzchniowymi są głównie piaski.

W strukturze użytkowania gruntów obszar stanowią w całości użytki rolne, gdzie największą powierzchnię zajmują grunty orne klasy IVb oraz klasy V. W południowej części znajdują się grunty zadrzewione i zakrzewione na użytkach rolnych, pastwiska trwałe oraz niewielki fragment lasu.

3.2 Aktualne użytkowanie i zagospodarowanie obszaru realizacji przedsięwzięcia

W stanie istniejącym przedmiotowa działka porośnięta jest przez trawy i zarośla oraz drzewa. Zinwentaryzowany drzewostan złożony jest z samosiewów. Najliczniejszym gatunkiem jest topola osika. Większość drzew tego gatunku rośnie w dużym zwarciu, co spowodowało słaby rozwój ich koron (korony o średnicach od 2 do 4 m). Znacznie mniej liczne są drzewa innych gatunków: topola biała, wierzba krucha i wierzba iwa, dąb szypułkowy i inne (m.in. robinia akacjowe i gatunki drzew owocowych). Do najcenniejszych przyrodniczo drzew należą zinwentaryzowane egzemplarze dębu szypułkowego. Z krzewów występują tu m.in. bez czarny, trzmielina zwyczajna, dzika róża. Rów porośnięty jest głównie przez trzcinę pospolitą. Licznie występuje też gatunek inwazyjny – nawłóć kanadyjska. W rejonie przedsięwzięcia nie stwierdza się występowania chronionych siedlisk przyrodniczych.

Rysunek 4 Gatunki drzew na obszarze przedsięwzięcia

Źródło: opracowanie własne na podstawie Mapy koron drzew w Warszawie

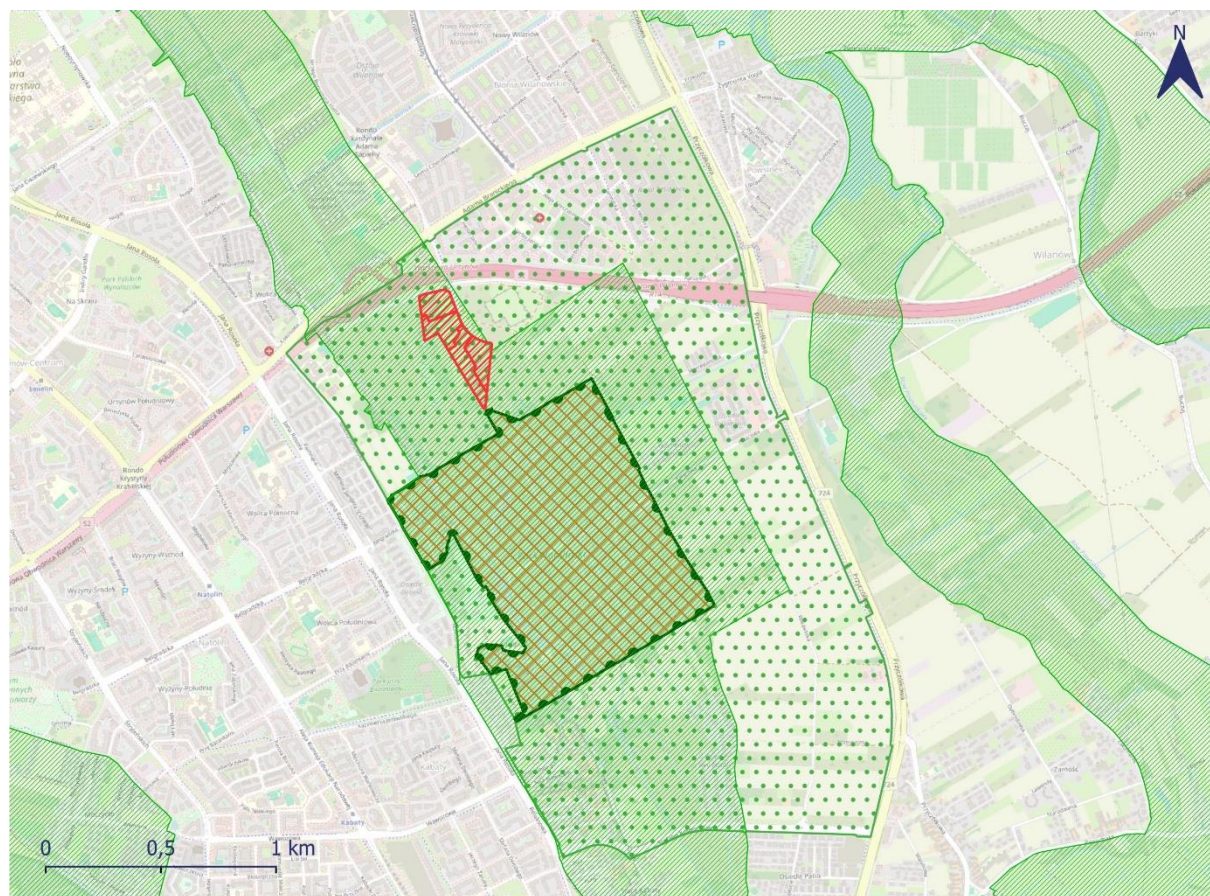
Jak wcześniej wspomniano rów melioracyjny uległ w znacznym stopniu deformacji, szczególnie w przekroju poprzecznym – jest znacznie zamulony i porośnięty roślinnością (trawy, zarośla krzewiaste). O jego niedrożności świadczą okresowe zastoiska wody, często rozlanej na tereny po jego zachodniej stronie, obserwowane w okresie wzmożonych opadów. W okresach suchych natomiast rów częściowo wysycha i zanika, wówczas bywa trudny do identyfikacji w terenie. Znaczący odpływ wód w okresie zmniejszonych opadów, przy jednoczesnej niedrożności rowu świadczy o występowaniu na analizowanym obszarze dużej amplitudy wahań poziomu zwierciadła wód gruntowych. Tym samym, terenu tego nie można określić jako podmokły, dla którego cechą charakterystyczną jest stale utrzymujący się wysoki poziom wód gruntowych. Czasowe zastoiska wody wynikają przede wszystkim z niedrożności istniejącego rowu.

3.3 Obszary podlegające ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody oraz korytarze ekologiczne objęte zakresem przewidywanego oddziaływania planowanego przedsięwzięcia

Planowane przedsięwzięcie zlokalizowane jest **na obszarze** Warszawskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu (Rozporządzenie Nr 3 Wojewody Mazowieckiego z dnia 13 lutego 2007 r. w sprawie Warszawskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu (Dz. Urz. Woj. Maz. z dn. 14 lutego 2007 r. Nr 42 poz. 870)) oraz w otulinie rezerwatu przyrody „Las Natoliński” (ówczesne Zarządzenie Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa z dnia 9 października 1991 r. w sprawie uznania za rezerwat przyrody (M. P. z 1991 r. Nr 38, poz. 273)).

W najbliższym sąsiedztwie planowanego przedsięwzięcia znajduje się specjalny obszar ochrony siedlisk Natura 2000 Las Natoliński PLH140042 (Rozporządzenie Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 11 września 2023 r. w sprawie specjalnego obszaru ochrony siedlisk Las Natoliński (PLH140042) (Dz. U. poz. 2240)), a także rezerwat przyrody „Las Natoliński”.

LEGENDA

- DZIAŁKI OBJĘTE PRZEDSIĘWZIĘCIEM
- REZERWAT PRZYRODY - LAS NATOLIŃSKI
- OTULINA REZERWATU PRZYRODY - LAS NATOLIŃSKI
- SPECJALNY OBSZAR OCHRONY SIEDLISK NATURA 2000 - LAS NATOLIŃSKI
- WARSZAWSKI OBSZAR CHRONIONEGO KRAJOBRAZU

Rysunek 5 Przedsięwzięcie na tle obszarów chronionych

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z GDOS

Zgodnie ze Standardowym Formularzem Danych (dalej SFD) Obszar Natura 2000 Las Natoliński PLH140042 (ostatnia aktualizacja marzec 2024) ma powierzchnię 104,07 ha i w znacznej większości jego obszar pokrywa się z obszarem rezerwatu przyrody „Las Natoliński”. Obszar ten wraz ze skarpą warszawską stanowi jeden z najważniejszych elementów systemu przyrodniczego Warszawy. Dodatkowym elementem wpływającym na wartość obiektu jest jego położenie w granicach obszaru korytarza wymiany powietrza. To izolowany fragment starodrzewu o charakterze puszczańskim, cechujący się wysoką bioróżnorodnością, typową dla lasów naturalnych. Obszar nie jest dostępny dla zwiedzających. Las ten jest wyjątkowy, ze względu na swój charakter ukształtowany przez czynniki historyczno-kulturowe oraz stale zachodzące procesy regeneracyjne niezaburzone czynnikiem ludzkim. Głównym elementem hydrograficznym jest otwarty zbiornik wodny stawu Łosice. Pierwotnie było to starorzecze Wisły, aktualnie kształt akwenu i linia brzegowa uformowane zostały w sposób sztuczny.

Na terenie obszaru występują dwa typy siedlisk przyrodniczych, znajdujących się na liście załącznika I Dyrektywy Siedliskowej (Dyrektywa Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk

przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory (Dz. U. UE. L. z 1992 r. Nr 206, str. 7 z późn. zm.)), przy czym tylko 9170 Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny (*Galio-Carpinetum*, *Tilio-Carpinetum*) stanowi przedmiot ochrony obszaru. Drugim przedmiotem ochrony jest gatunek chrząszcza – 1084 pachnica dębowa (*Osmoderma eremita*), wymienianego na liście załącznika II i IV Dyrektywy Siedliskowej.

Las Natoliński zlokalizowany jest w południowej części miasta stołecznego Warszawa na terenie dzielnicy Mokotów. Według podziału fizyczno-geograficznego mieści się w granicach mezoregionu Doliny Środkowej Wisły (318.75).

Plan ochrony dla rezerwatu przyrody „Las Natoliński” ustanowiony został 30 grudnia 2014 r. Zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie, które to Zarządzenie zostało zmienione 15 czerwca 2016 r. kolejnym Zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie, a następnie Zarządzeniem z dnia 11 września 2023 r. Poniżej przedstawiono pełne nazwy Zarządzeń:

- Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie z dnia 30 grudnia 2014 r. w sprawie ustanowienia planu ochrony dla rezerwatu przyrody „Las Natoliński” (Dz. Urz. Woj. Maz. z dn. 21 stycznia 2015 r. Poz. 530);
- Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie z dnia 15 czerwca 2016 r. zmieniające zarządzenie w sprawie ustanowienia planu ochrony dla rezerwatu przyrody „Las Natoliński” (Dz. Urz. Woj. Maz. z dn. 20 czerwca 2016 r. poz. 5494).
- Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie z dnia 11 września 2023 r. zmieniające zarządzenie w sprawie ustanowienia planu ochrony dla rezerwatu przyrody „Las Natoliński” (Dz. Urz. Woj. Maz. 2023 poz. 10038).

Zgodnie z zapisem §1.2 Plan ochrony dla rezerwatu „Las Natoliński”, uwzględnia zakres planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 „Las Natoliński” PLH 140042.

Celem ochrony rezerwatu jest zachowanie, ze względów naukowych i dydaktycznych, naturalnych, zróżnicowanych zbiorowisk leśnych z licznymi drzewami pomnikowymi oraz bogatej rzeźby terenu. Przyrodniczymi i społecznymi uwarunkowaniami realizacji tego celu są (§4.2):

1. zachowanie stosunków wodnych na poziomie umożliwiającym w szczególności zachowanie wyznaczonego celu ochrony rezerwatu;
2. zachowanie licznie występujących stanowisk i siedlisk gatunków roślin i zwierząt, w szczególności pachnicy dębowej (*Osmoderma eremita* - *Scopoli*, 1763), będącej przedmiotem ochrony obszaru Natura 2000;
3. zachowanie cennych siedlisk przyrodniczych, w szczególności grądu kontynentalnego (*Tilio-Carpinetum*) i środkowoeuropejskiego (*Galio-Carpinetum*), będących przedmiotami ochrony obszaru Natura 2000;
4. zachowanie płatów poszczególnych typów zbiorowisk leśnych z licznymi starymi drzewami oraz znacznym udziałem martwego drewna;
5. zachowanie i pielęgnowanie wartości historycznych, kulturowych oraz krajobrazowych stanowiących całość zabytkowego natolińskiego założenia parkowo – pałacowego;
6. ograniczenie sposobu zagospodarowania obszaru otuliny rezerwatu do poziomu, w którym nie będzie on negatywnie wpływać na rezerwat i obszar Natura 2000, w szczególności na cel i przedmiot ochrony, dla ochrony których je uznano;
7. zachowanie występujących w rezerwacie obszarów łąkowych;

8. umożliwienie migracji płazów.

Z punktu realizacji planowanego przedsięwzięcia szczególnie istotny jest pkt. 6 dotyczący otuliny rezerwatu przyrody, w której zlokalizowane jest planowane przedsięwzięcie. Poniżej przedstawiono zapisy §10.3 Planu ochrony rezerwatu przyrody „Las Natoliński” w zakresie ustaleń strefy D, w której to znajduje się większa część planowanego przedsięwzięcia. Niewielki fragment nieruchomości, na której znajduje się przedsięwzięcie znajduje się również w strefie C otuliny rezerwatu przyrody, dla której ustalono, iż „w odległości 25 m od granic rezerwatu należy zachować teren wolny od zabudowy” – planowane przedsięwzięcie nie będzie realizowane w tej strefie a jedynie nieruchomość swoim południowym krańcem wchodzi w obszar tej strefy.

§10.3 Na terenie otuliny rezerwatu ustala się strefy, które oznaczone są symbolami: A, B, C, C1, D, E, F, G, H, I, J, K, L, M, N, O, P, R, S, T, U, W, Z. W ramach poszczególnych stref ustala się:

5) w strefie D:

- a) należy zachować co najmniej 70 % powierzchni biologicznie czynnej dla każdej działki inwestycyjnej w przypadku budowy obiektów budowlanych innych niż:
  - inwestycje drogowe dróg publicznych i wewnętrznych,
  - obiekty i urządzenia infrastruktury technicznej inwestycji liniowych celu publicznego, w tym transportu zbiorowego, a w szczególności torowisk i pętli tramwajowych,
  - wynikających ze sposobu zagospodarowania terenu, o którym mowa w lit. e,
- b) należy zachować istniejący układ hydrologiczny,
- c) należy zachować stosunki wodne na poziomie nieprzyczyniającym się do ich zmiany w sposób mogący negatywnie wpływać na wyznaczony cel ochrony rezerwatu i przedmioty ochrony obszaru Natura 2000, w szczególności w trakcie budowy i podpiwniczania obiektów budowlanych oraz prowadzenia związanej z tymi obiektami gospodarki ściekowej,
- d) należy umożliwić przemieszczanie się drobnej faunie zachowując minimum 80 % ażurowości ogrodzeń,
- e) dopuszcza się, dla obszaru położonego w obrębie trasy ekspresowej S2, sposób użytkowania jako teren dróg publicznych związany z realizacją trasy ekspresowej S2 – Południowej obwodnicy Warszawy;

Z powyższych zapisów w niniejszym Raporcie ze względu na charakter przedsięwzięcia skupiono się jedynie na lit. c) i ewentualnej zmianie stosunków wodnych, które mogą wpływać na wyznaczony cel ochrony rezerwatu i przedmioty ochrony obszaru Natura 2000.

Na wstępie wykluczono zapis lit. b) gdyż jak planowane przedsięwzięcie dotyczy przebudowy rowu melioracyjnego, który to rów jak wskazano w Rozdziale 2 niniejszego Raportu został wykreślony z ewidencji urządzeń melioracji wodnych szczegółowych. Ponadto w trakcie realizacji Południowej Obwodnicy Warszawy zlikwidowano część rowów znajdujących się na północ od planowanego przedsięwzięcia, które to rowy łącznie, w latach pięćdziesiątych ubiegłego wieku pełniły funkcję odwodnieniową dla istniejących w tym rejonie pól uprawnych. W związku z powyższym wykreślony z ewidencji rów melioracyjny nie stanowi układu hydrologicznego.

Dodatkowo należy wskazać, iż planowane działania w ramach realizacji przedsięwzięcia częściowo wpisują się w przewidziane w Planie ochrony działania ochronne wskazane w Załączniku nr 5 do Zarządzenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie z dnia 30 grudnia 2014 r., zmienione Załącznikiem Nr 2 do Zarządzenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie z dnia 15

czerwca 2016 r.. Wszakże działania ochronne tu wskazane dotyczą obszaru ochrony czynnej a nie obszaru otuliny gdzie zlokalizowane jest przedsięwzięcie to jedno z działań RM1 zdefiniowane jako „działanie ochronne, w ramach którego można wykonać prace obejmujące odmulenie rowów, zabezpieczenie ich skarp przed skutkami odkształceń filtracyjnych w celu zapewnienia dopływu wody do rezerwatu i obszaru Natura 2000 oraz zabezpieczenia obiektów zabytkowych przed ich uszkodzeniem w związku z możliwością wystąpienia ich podtopienia. Dopuszcza się rozplantowanie wydobytego osadu w obrębie rowów, jeżeli osad ten nie posiada właściwości ani nie zawiera składników powodujących zakwalifikowanie go do kategorii odpadów niebezpiecznych” powinno być realizowane również poza obszarem rezerwatu czy Obszaru Natura 2000, gdyż tylko udroźnienie rowów poza rezerwatem pozwoli na dopływ wód do rezerwatu.

Obszar przedsięwzięcia położony jest poza krajowymi korytarzami ekologicznymi. Najbliższej położony korytarz oddalony jest ok 4 km na wschód: Dolina Środkowej Wisły (GKPnC-10A).

4 Charakterystyka środowiska

Zgodnie z art. 97 ust. 4. ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1112), zakres raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na obszar Natura 2000 powinien być ograniczony do określenia oddziaływania przedsięwzięcia na obszar Natura 2000. Zgodnie z ust. 4a do zakresu raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na obszar Natura 2000 stosuje się odpowiednio przepisy art. 66 ust. 1, z wyjątkiem pkt 3, 10-11, 12 i 15.

4.1 Charakterystyka elementów biotycznych środowiska

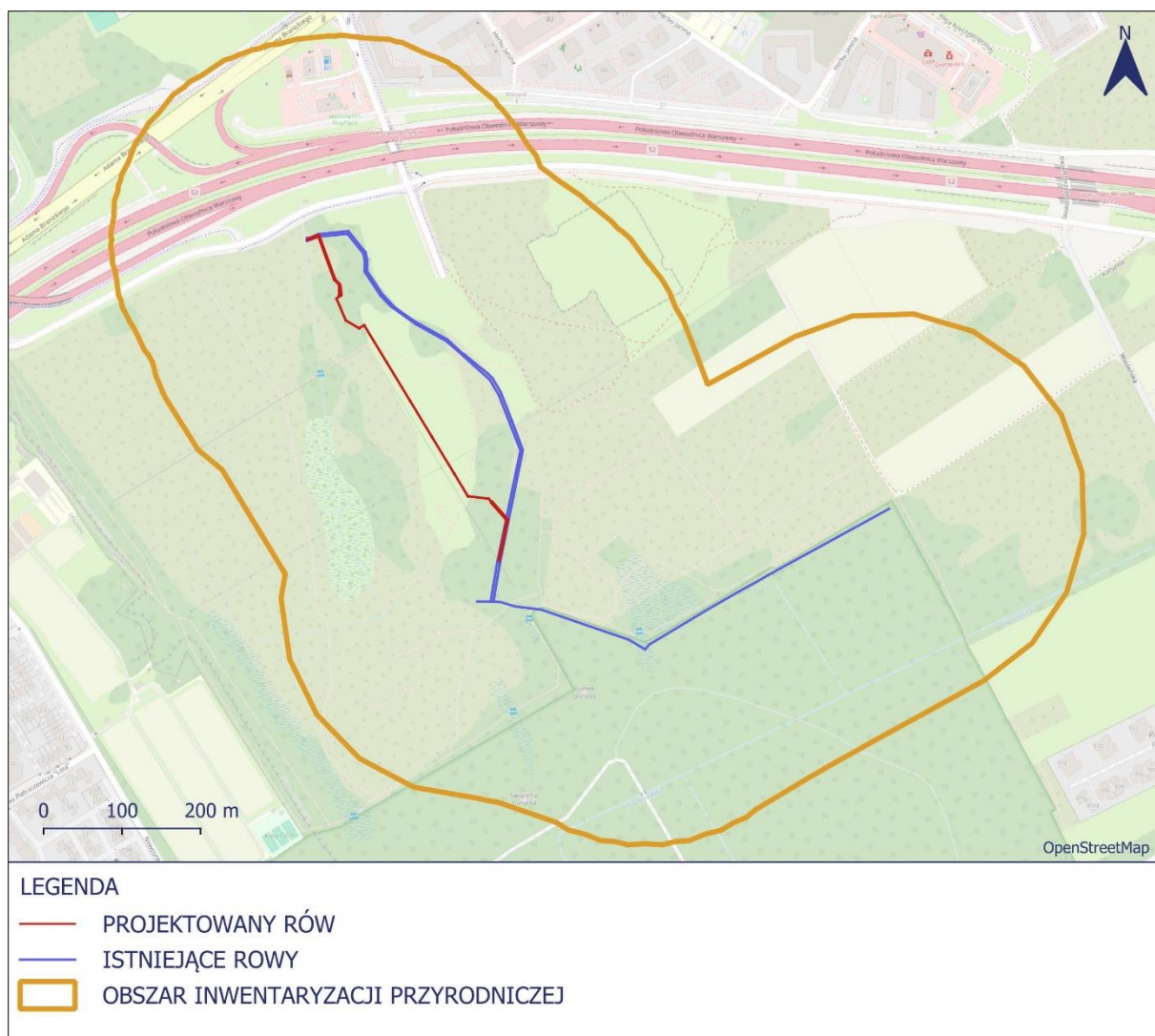
4.1.1 Obszar objęty inwentaryzacją przyrodniczą

W decyzji Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie z dnia 21 marca 2024 roku (znak: WPN-II.670.18.2024.MO/WH.2) obszar do objęcia inwentaryzacją przyrodniczą został wyznaczony jako bufor 250 m wokół:

- projektowanego rowu,
- przekładanego rowu WW-12,
- rowów położonych na terenie obszaru Natura 2000 Las Natoliński PLH140042, do których dopływa woda z rowu WW-12,

i przedstawiony na Rysunku 6 poniżej.

Rysunek 6 Obszar objęty inwentaryzacją przyrodniczą

Źródło: opracowanie własne

4.1.2 Wyniki inwentaryzacji przyrodniczej

Wyniki inwentaryzacji przyrodniczej przeprowadzonej na potrzeby planowanego przedsięwzięcia zostały opracowane zgodnie z obowiązującą metodyką Państwowego Monitoringu Środowiska (PMŚ), wytycznymi Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska (GIOŚ), a także wymogami określonymi w decyzji Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie nr WPN-II.670.18.2024.MO/WH.2 z dnia 21 marca 2024 r.

Raport z inwentaryzacji przyrodniczej stanowi Załącznik 4 do niniejszego Raportu i obejmuje szczegółową analizę występowania gatunków roślin i zwierząt oraz charakterystykę siedlisk przyrodniczych zidentyfikowanych na obszarze objętym badaniami – Rysunek 6. Mapy, analizy i wyniki inwentaryzacji są opracowane w formie umożliwiającej szczegółową ocenę stanu środowiska oraz dostosowanie działań w ramach realizacji przedsięwzięcia do wymagań ochrony przyrody i przepisów prawa.

4.2 Charakterystyka elementów abiotycznych środowiska

W zakresie elementów abiotycznych nacisk został położony na uwarunkowania hydrogeologiczne, zgodnie z wymogami decyzji Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie z dnia 21 marca 2024 roku (znak: WPN-II.670.18.2024.MO/WH.2) oraz na bezpośrednio związane z przedsięwzięciem warunki hydrograficzne, co pozwala na dokonanie oceny oddziaływania na cele i przedmioty ochrony obszaru Natura 2000 Las Natoliński.

4.2.1 Obszar objęty badaniami środowiska abiotycznego

Uwarunkowania hydrogeologiczne

Obszar badań w zakresie hydrogeologii obejmował obszar realizacji przedsięwzięcia oraz sąsiedztwo rezerwatu Las Natoliński – Załącznik 2 – Sprawozdanie z kartowania hydrogeologicznego.

Uwarunkowania hydrograficzne

Obszar badań w zakresie hydrograficznym i hydrologicznym obejmował głównie istniejący rów melioracyjny WW-12, jednak w ramach kartowania hydrogeologicznego badaniami objęto również następujące rowy: WW-9, WW14, R-P2, R-P3 oraz nieoznaczone rowy przebiegające wzdłuż północnej granicy rezerwatu.

4.2.2 Wody podziemne (hydrogeologia)

4.2.2.1 Warunki hydrogeologiczne

Na potrzeby rozpoznania warunków hydrogeologicznych wykonano sieć monitoringu hydrogeologicznego i przeprowadzono kartowanie hydrogeologiczne w rejonie planowanego przedsięwzięcia oraz w sąsiedztwie rezerwatu Las Natoliński – Załącznik 2 – Sprawozdanie z kartowania hydrogeologicznego firmy Geosystem OPW. W ramach kartowania wykonano pomiary:

- stanów wód podziemnych aluwialnego poziomu wodonośnego w nowo wykonanych oraz istniejących piezometrach (z sieci Monitoringu Hydrogeologicznego Warszawy prowadzonego przez GEOSYSTEM) – łącznie 42 punkty;
- stanów wód powierzchniowych i rzędnych den rowów melioracyjnych poprzez wykonanie punktów wodowskazowych (łącznie 76 punktów);
- rzędnej wody na gruncie.

Kartowanie zostało wykonane na przełomie listopada i grudnia 2024 r. Wyniki przeprowadzonego rozpoznania w terenie przedstawiono w Sprawozdaniu z kartowania hydrogeologicznego – Załącznik 2 obrazują one sytuację przy stanach średnich wody.

Na podstawie wyników pomiarów w piezometrach dokonano interpolacji hydroizohips wód podziemnych aluwialnego poziomu wodonośnego. Rzędna zwierciadła wód podziemnych w sąsiedztwie planowanego przedsięwzięcia wynosi ok. 88,0 m n.p.m. u podnóża skarpy wiślanej i obniża się do poziomu ok. 86,0 m n.p.m. wzdłuż ul. Przyczółkowej. Hydroizohipsy układają się zatem równolegle do przebiegu skarpy wiślanej i koryta Wisły. Układ hydroizohips wskazuje, iż wody podziemne z obszaru przedsięwzięcia kierowane są w kierunku Wisły.

4.2.2.2 Ocena stanu JCWPd oraz wyznaczonych dla nich celów środowiskowych

Stan JCWPd

Analizowany obszar jest położony w granicach JCWPd nr 65 o powierzchni 3188,91 km². Jest to część wód podziemnych objęta monitoringiem i oceną stanu na podstawie rozporządzenia Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej z dnia 11 października 2019 r. w sprawie kryteriów i sposobu oceny stanu jednolitych części wód podziemnych (Dz. U. poz. 2148).

Stan chemiczny JCWPd nr 65 oceniono jako dobry, stan ilościowy również dobry, zatem ogólna ocena stanu jest dobra.

Całość poboru wód podziemnych jest związana z ujęciami wód podziemnych i wynosi 49 857 650 m³/rok, co stanowi 35% dostępnych do zagospodarowania zasobów wód podziemnych. Jako znaczące presje na stan chemiczny wód zidentyfikowano presję obszarową rozproszoną związaną z rolnictwem, gospodarką komunalną lub przemysłem, jednakże oceniono, iż nie powoduje ona zagrożenia nieosiągnięciem celu środowiskowego, jakim jest utrzymanie dobrego stanu chemicznego i ilościowego.

Obszary chronione wymienione w Zał. IV Ramowej Dyrektywy Wodnej

JCWPd nr 65 jest przeznaczona do poboru wody na potrzeby zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia przez ludzi. Ponadto w jej granicach znajdują się obszary przeznaczone do ochrony siedlisk lub gatunków, gdzie utrzymanie lub poprawa stanu jest ważnym czynnikiem w ich ochronie – park narodowy, 15 rezerwatów przyrody (w tym Las Natoliński), 2 parki krajobrazowe, Obszar Specjalnej Ochrony Ptaków, 4 Specjalne Obszary Ochrony Siedlisk (w tym Las Natoliński), 7 obszarów chronionego krajobrazu, 2 zespoły przyrodniczo-krajobrazowe, 82 użytki ekologiczne.

Wymagania dla stanu ilościowego pod kątem ochrony ekosystemów lądowych zależnych od wód podziemnych dotyczą występowania ekosystemów zależnych od wód podziemnych w obszarach o udokumentowanych lejach depresji lub w sąsiedztwie ujęć wód podziemnych. Kryterium oceny jest wynik analizy stanu zachowania siedlisk ekosystemów zależnych od wód podziemnych w zakresie wskaźnika „specyficzna struktura i funkcja siedliska przyrodniczego”.

GZWP

Analizowany obszar objęty jest Głównym Zbiornikiem Wód Podziemnych Subniecka warszawska (część centralna), jest to zbiornik nieudokumentowany.

4.2.3 Wody powierzchniowe

4.2.3.1 Hydrografia i warunki hydrologiczne

Planowany do przebudowy rów WW-12 znajduje się w zlewni rzeki Wilanówki. Rów WW-12 uchodził bezpośrednio do Rowu Natolińskiego, ten z kolei do Rowu Powsińskiego, który dopływa do Wilanówki. Długość rowu WW-12 wynosi ok. 680 m, a obecna powierzchnia zlewni to ok. 11,33 ha.

Rów WW-12 był częścią systemu urządzeń melioracji szczegółowych obiektu Wolica – SGGW. Na skutek postępującej zabudowy terenów u podnóża skarpy wiślanej i wyłączenia z produkcji rolnej tych gruntów urządzenia obiektu Wolica zostały wykreślone z ewidencji urządzeń wodnych Wojewódzkiego

Zarządu Melioracji i Urządzeń Wodnych w Warszawie (Protokół z dn. 03.01.2027 r. – Załącznik 1), jako że utracił swój charakter urządzenia regulującego stosunki wodne dla potrzeb produkcji rolnej.

Biorąc pod uwagę powierzchnię zlewni, rodzaj pokrycia terenu zlewni, współczynniki spływu powierzchniowego i opóźnienia odpływu określono na podstawie wzorów empirycznych, że spodziewany odpływ ze zlewni do rowu WW-12 wynosić będzie $0,207 \text{ m}^3/\text{s}$. W czasie trwania 15 min opadu nawałnego (czyli w najgorszych warunkach atmosferycznych) maksymalna ilość wody, która może spłynąć rowem wyniesie $186,0 \text{ m}^3$ – Załącznik 3 – Obliczenia hydrologiczne wykonane przez firmę Hydron. Jednakże ww. obliczenia wykonane zostały przy użyciu wzorów empirycznych i dają wyniki przybliżone, które są obarczone błędem. Celem lepszego zobrazowania sytuacji hydrologicznej w ramach kartowania hydrogeologicznego (Załącznik 2 do niniejszego Raportu) wykonano pomiary stanów wody oraz rzędnych dna rowów (jak nie było wody w rowie to tylko dna rowu) w rowach w sąsiedztwie rezerwatu Las Natoliński. Wyniki rzędnych dna rowów dla rowów melioracyjnych znajdujących się po północnej stronie rezerwatu (czyli te, które wraz z rowem WW-12 powinny odprowadzać wody od północy na obszar rezerwatu) pokazały, iż woda przy niskich stanach nie jest w stanie grawitacyjnie odpływać w kierunku rezerwatu – rzędne dna w rowach WW-12; WW-9; R-P2 wraz z R-P3 nie mają jednolitego spadku na swojej długości. Wynika to głównie z faktu, braku konserwacji tych rowów a przez to dużego zamulenia i zarośnięcia. Można jedynie założyć, iż zasilanie obszaru rezerwatu przez wody powierzchniowe odbywa się na tym obszarze jedynie w okresach deszczów nawałnych lub deszczów ulewnych.

W obecnym stanie technicznym w okresach bezdeszczowych w rowie pojawiają się jedynie przejawy wód podziemnych, które przepływają w kierunku północno-wschodnim.

4.2.3.2 Ocena stanu JCWP oraz wyznaczonych dla nich celów środowiskowych (właściwości hydromorfologiczne, fizykochemiczne, biologiczne i chemiczne wód)

Rów WW-12 oraz jego zlewnia należą do jednolitej części wód powierzchniowych (dalej JCWP) Wilańka o kodzie RW20001025929. Jest to część wód o typie PNp – potok lub strumień nizinny piaszczysty, długości 49,84 km i powierzchni zlewni $140,91 \text{ km}^2$. Zgodnie z danymi pochodzącymi z karty JCWP drugiej aktualizacji Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły (Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 4 listopada 2022 r. w sprawie Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły (Dz. U. 2023, poz. 300)) jest to JCWP o statusie silnie zmienionej części wód ze względu na brak możliwości odwrócenia zmian hydromorfologicznych. JCWP jest zagrożona nieosiągnięciem celów środowiskowych i w okresie obowiązywania aPGW (2016-2021) odnotowano brak postępu w osiągnięciu celów.

Stan chemiczny oceniono jako poniżej dobrego z powodu przekroczenia stężeń benzo(a)pirenu, benzo(b)fluorantenu, benzo(g,h,i)perylenu, fluorantenu, bromowane difenyloeterów oraz rtęci.

Zidentyfikowano wszystkie możliwe rodzaje presji: na elementy biologiczne zależne od hydromorfologii i fizykochemii, na elementy fizykochemiczne, chemiczne i na obszary chronione. Źródłem presji jest prostowanie koryt, budowle piętrzące, obiekty mostowe, rozwój obszarów zurbanizowanych, przemysłowe i komunalne punktowe źródła zanieczyszczeń.

Celem środowiskowym jest dobry potencjał ekologiczny.

W odniesieniu do tej JCWP ustanowiono odstępstwa w zakresie osiągnięcia celów środowiskowych i są to zarówno odstępstwa czasowe (z art. 4.4 RDW), jak i odstępstwa polegające na ustanowieniu celów mniej rygorystycznych (z art. 4.5 RDW). W uzasadnieniu odstępstw z art. 4.5 zapisano, iż są to m.in.

potrzeby społeczno-ekonomiczne takie jak rozwój budownictwa mieszkaniowego i infrastruktury transportowej, co ma odzwierciedlenie w ustaleniach miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla tego obszaru.

4.2.3.3 Obszary bezpośredniego zagrożenia powodzią

Zgodnie z danymi serwisu Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie Hydroportal ISOK obszar planowanego przedsięwzięcia położony jest poza obszarami szczególnego zagrożenia powodzią ani ryzykiem powodziowym o prawdopodobieństwie 10%, 1% i 0,2%. Zatem realizacja przedsięwzięcia nie przyczyni się do zwiększenia zagrożenia powodziowego na terenach sąsiednich.

5 Informacje na temat powiązań z innymi przedsięwzięciami, w szczególności kumulowania się oddziaływań przedsięwzięć realizowanych, zrealizowanych lub planowanych

Zgodnie z art. 66 ust. 1 pkt 3b) ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1112), w ramach oceny oddziaływania przedstawiane są informacje na temat powiązań z innymi przedsięwzięciami, w szczególności kumulowania się oddziaływań przedsięwzięć realizowanych, zrealizowanych lub planowanych, dla których wydano decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach, znajdujących się na terenie, na którym planuje się realizację przedsięwzięcia, oraz w obszarze oddziaływania przedsięwzięcia lub których oddziaływania mieszczą się w obszarze oddziaływania planowanego przedsięwzięcia - w zakresie, w jakim ich oddziaływania mogą prowadzić do skumulowania oddziaływań z planowanym przedsięwzięciem.

Zgodnie z posiadanymi informacjami na dzień sporządzania niniejszego opracowania na terenie planowanego przedsięwzięcia nie zostały zrealizowane, nie są realizowane a także nie planuje się realizacji przedsięwzięć, dla których wydano już decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach.

Na obszarze planowanego przedsięwzięcia planowane jest wykonanie zabudowy jednorodzinnej ekstensywnej, na co wskazują zapisy MPZP. Na działce 2/363 Inwestor planuje wykonanie zabudowy jednorodzinnej – dla tego zamierzenia złożony został wniosek o wydanie pozwolenia na budowę. Na obszarze tym planuje się wykonanie 7 budynków wraz z zagospodarowaniem terenu wokół budynków, obejmującym w szczególności zbiorniki przydomowe retencyjne na wodę deszczową – pozwalające na retencjonowanie wody na obszarze nieruchomości. Wszystkie obiekty jak i obszar wokół nich zostały zaprojektowane zgodnie z obowiązującą Uchwałą nr 405 Rady Gminy Warszawa-Wilanów z dnia 18 stycznia 2001 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego rejonu Wilanowa Zachodniego (Dz. Urz. Woj. Mazowieckiego nr 52 z dnia 27.03.2001 poz. 496).

Na pozostałych działkach tj. 2/364; 2/365 i 2/366 zgodnie z ww. MPZP również planowane jest wykonanie zabudowy jednorodzinnej. Ponadto, wzdłuż północno-wschodniej granicy tych działek zgodnie z MPZP ma powstać droga publiczna wraz z odwodnieniem w postaci rowów przydrożnych. Budowa drogi spowoduje zmniejszenie obszaru zlewni, z której to wody spływają do przedmiotowego rowu.

W związku z tym, że planowane przedsięwzięcie związane jest z odprowadzeniem wód z analizowanego obszaru pod uwagę w zakresie oddziaływania skumulowanego wzięto oddziaływania na wody powierzchniowe i podziemne, na które również będą oddziaływały w sposób bezpośredni przedsięwzięcia polegające na wykonaniu zabudowy jednorodzinnej wraz z zagospodarowaniem terenu oraz budowa drogi – głównie poprzez zmianę użytkowania terenu – część obszaru będzie nieprzepuszczalna (np. dachy, chodniki, ulice). W następnej kolejności wzięto pod uwagę potencjalne pośrednie oddziaływania skumulowane na obszar rezerwatu i Natury 2000 Las Natoliński. Oddziaływania pośrednie mogą być pochodną wpływu na wody powierzchniowe i podziemne – co jednak nie ma miejsca jak wskazano poniżej.

W przypadku wód powierzchniowych, które po deszczach nawałnych są prowadzone przedmiotowym rowem WW-12 założenia co do przyszłej zabudowy przedstawione powyżej (łącznie z nową drogą, która spowoduje zmniejszenie obszaru zlewni) wzięto pod uwagę w opracowaniu firmy Hydron – Załącznik 3 do niniejszego opracowania. Z opracowania tego wynika, iż po wykonaniu przełożenia rowu WW-12 i częściowego jego zarurowaniu a także przy uwzględnieniu zbiorników retencyjnych przy poszczególnych budynkach ilość wody odpływającej podczas deszczów nawałnych nieznacznie się zmniejszy – wynika to głównie z faktu budowy drogi publicznej, która zmniejszy powierzchnię zlewni. Czyli można wskazać, iż podczas deszczy nawałnych ilość wody odpływającej zmniejszy się – jednak nie jest to skutkiem budowy rowu w nowej lokalizacji a głównie skutkiem budowy drogi i zmniejszenia obszaru zlewni. Budowa rowu w nowej lokalizacji spowoduje, że obszar rezerwatu „Las Natoliński” i obszar Natura 2000 Las Natoliński będą mogły być zasilane wodami powierzchniowymi nie tylko w czasie trwania deszczy nawałnych, ale też podczas deszczy o mniejszej intensywności. Jednakże, będzie to możliwe jedynie w momencie, gdy odcinki rowów poniżej rowu WW-12 również zostaną odmulone. Obecnie przełożenie rowu w nową lokalizację nie będzie miało żadnego wpływu na ilości wód opadowych jakie dopływają do obszaru Natura 2000 Las Natoliński – dotyczy okresów poza deszczami nawałnymi.

W przypadku wód podziemnych nie przewiduje się wystąpienia oddziaływania skumulowanego. Zarówno budowa domów jednorodzinnych, drogi czy planowanego przełożenia rowu nie spowoduje zmiany kierunku przepływu wód podziemnych ani nie spowoduje, że mniejsza ilość wody przedostanie się do wód podziemnych. Należy tu wskazać, iż kierunek przemieszczania się wód podziemnych pokazany w opracowaniu hydrogeologicznym – Załącznik 2 do niniejszego opracowania wyklucza jakiegokolwiek oddziaływanie planowanego przedsięwzięcia na obszary: rezerwatu i Natura 2000 Las Natoliński.

W przypadku potencjalnego oddziaływania planowanego przedsięwzięcia oraz przedsięwzięć planowanych wyżej opisanych nie przewiduje się jakiegokolwiek oddziaływania skumulowanego na obszar rezerwatu oraz obszar Natura 2000 Las Natoliński. A co za tym idzie nie przewiduje się oddziaływania na przedmioty ochrony jak: Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny (*Galio-Carpinetum*, *Tilio-Carpinetum*) i pachnica dębowa (*Osmoderma eremita*). Wynika to z faktu, iż ilość wód powierzchniowych w wyniku realizacji ww. przedsięwzięć jaka dopływała obecnie do tych obszarów zmniejszy się jedynie w okresach deszczów nawałnych, jednakże w pozostałych okresach woda będzie dopływała do obszarów chronionych – dziś przed realizacją przedsięwzięcia woda nie dopływa (poza okresami deszczów nawałnych). Wody podziemne z tego obszaru nie zasilają i po realizacji przedsięwzięcia nie będą zasilają obszar rezerwatu i obszaru Natura 2000.

6 Opis przewidywanych skutków dla obszaru Natura 2000 w przypadku niepodjęcia przedsięwzięcia

Analizowany teren, na którym planowana jest realizacja przedsięwzięcia znajduje się po północnej stronie rezerwatu przyrody i obszaru Natura 2000 Las Natoliński. W przeszłości tereny te były użytkowane rolniczo - w ewidencji użytków widnieją jako gruntu orne klasy IVb i V oraz łąki i pastwiska klasy VI (południowa część nieruchomości). W stanie obecnym zaprzestano gospodarki rolnej i grunty pozostają nieużytkowane, w związku z czym następują procesy sukcesji obejmujące rozprzestrzenianie się roślinności wysokiej oraz zarastanie istniejących rowów.

W przeszłości, gdy tereny były użytkowane rolniczo rowy były wykaszane i utrzymywana była ich odpowiednia głębokość. Aktualnie przy braku użytkowania rolniczego oraz rozwoju roślinności wysokiej i braku usuwania biomasy rowy zarastają i wypływają się. Proces ten będzie postępował, aż do całkowitej niwelacji dawnych zagłębień terenu.

Spadek terenu i związany z tym kierunek przepływu wód gruntowych następuje od skarpy wiślanej ku Wiśle, czyli w kierunku północno-wschodnim. Od północy teren jest okolony łukiem nasypu Południowej Obwodnicy Warszawy, co częściowo ogranicza naturalny odpływ podpowierzchniowych wód.

W przypadku niepodjęcia przedsięwzięcia rów WW-12 z czasem ulegnie zanikowi i wody opadowe również przy deszczach nawalnych nie będą docierały do obszaru Natura 2000 Las Natoliński. Obecnie rowem dostarczane są jedynie wody po deszczach nawalnych w ilości, która nie ma większego znaczenia dla jego przedmiotów ochrony - wynika to z faktu, iż obszar zlewni z jakiej wody spływają jest około 10 krotnie mniejszy od obszaru Natura 2000 Las Natoliński. W przypadku niepodjęcia przedsięwzięcia wszystkie wody opadowe jakie znajdą się na analizowanym obszarze przenikną do gruntu i zostaną skierowane w kierunku północno-wschodnim w kierunku Wisły z pominięciem obszaru rezerwatu „Las Natoliński”.

7 Rozważane warianty

W ramach etapu planowania Inwestor rozważał dwa warianty realizacji planowanego przedsięwzięcia. Pierwszy to wariant z przełożeniem rowu WW-12 – Wariant preferowany; drugi zaś to wariant związany z całkowitą likwidacją rowu WW-12, w obszarze realizacji przedsięwzięcia.

Rozważane warianty:

- Wariant 1 – Wariant preferowany przez Wnioskodawcę/Inwestora, wariant najkorzystniejszy dla środowiska;
- Wariant 2 – Wariant alternatywny – likwidacja odcinka rowu WW-12.

Ostatecznie wariantem preferowanym oraz najkorzystniejszym dla środowiska jest Wariant 1, dzięki któremu obszar rezerwatu i obszar Natura 2000 Las Natoliński będzie zasilany wodami opadowymi z przedmiotowego obszaru. Wynika to z faktu wyprofilowania i przywrócenia drożności rowu w nowej lokalizacji i umożliwienia wodą opadową swobodny odpływ. Aby wody mogły docierać do obszaru Natura 2000 niezbędne jest jeszcze odmulenie odcinków rowu poniżej rowu WW-12 a także rowów w obszarze Natura 2000 – czyli poza obszarem, do którego inwestor posiada tytuł prawny.

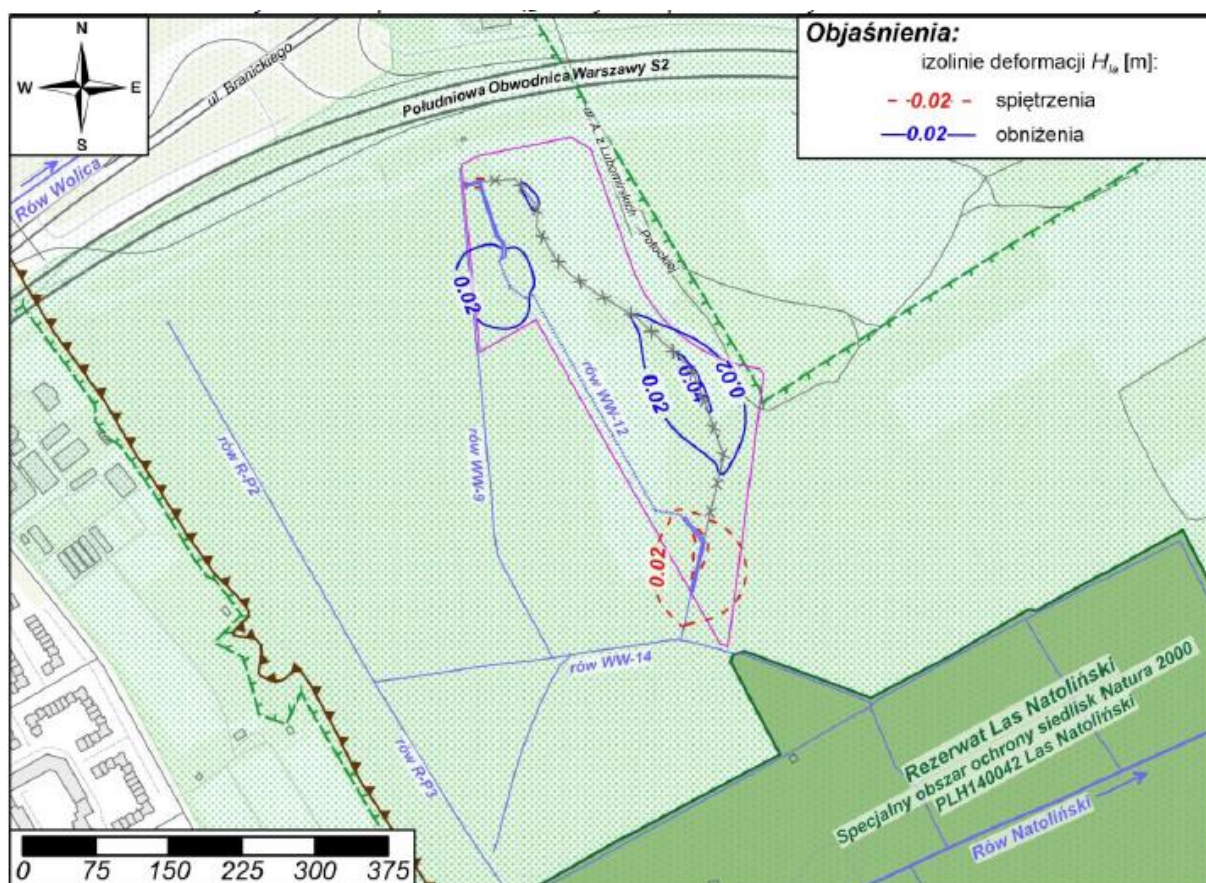

8 Ocena oddziaływania na obszar Natura 2000

Planowane przedsięwzięcie zostało poddane analizie w kontekście jego wpływu na wody podziemne i powierzchniowe na obszarze Natura 2000 Las Natoliński. Kartowanie hydrogeologiczne wykazało, że zwierciadło wód podziemnych w sąsiedztwie przedsięwzięcia układa się równolegle do skarpy wiślanej, a kierunek przepływu wód podziemnych prowadzi w stronę Wisły – Załącznik 2 do niniejszego Raportu. Dzięki temu wody podziemne z obszaru planowanego przedsięwzięcia nie wpływają bezpośrednio na zasilanie obszaru Natura 2000 Las Natoliński. Istotnym elementem projektu jest zastosowanie rur perforowanych, które umożliwią lokalny odbiór nadmiaru wód gruntowych. Takie rozwiązanie powoduje, że część wód podziemnych z obszaru przedsięwzięcia będzie prowadzona w kierunku obszaru Natura 2000, co jest kluczowe w zakresie zasilania w wodę tego obszaru (wody będą mogły dopływać do obszaru Natura 2000 po odmuleniu odcinka rowu poniżej rowu WW-12). Obecnie ze względu na zły stan rowu jedynie po deszczach nawalnych woda prowadzona jest na obszar Natura 2000.

Obszar, na którym znajduje się przedsięwzięcie, należy do jednolitej części wód podziemnych (JCWPd nr 65), której stan chemiczny i ilościowy oceniono jako dobry. Przewidziane działania, nie wpłyną na pogorszenie tego stanu. Co więcej, ich realizacja nie zakłóci funkcjonowania ekosystemów zależnych od wód podziemnych, takich jak siedliska grądowe na obszarze Natura 2000 Las Natoliński.

Na poniższym rysunku pokazano zmiany zwierciadła wód podziemnych w wyniku przełożenia rowu. Wyniki przeprowadzonych obliczeń wskazują, że planowana przebudowa rowu WW-12 skutkować może pomijalnie małymi (rzędu 2÷4 cm) zmianami ograniczonymi jedynie do bezpośredniego sąsiedztwa przebudowywanego odcinka. Nie przewiduje się ryzyka wystąpienia zmian na obszarze Lasu Natolińskiego zlokalizowanego poza liniami prądu wód podziemnych przepływających przez obszar planowanej przebudowy rowu – Załącznik 5 do niniejszego opracowania (Opinia hydrogeologiczna firmy Geosystem OPW).

Rysunek 7 Mapa zmian w wyniku przełożenia rowu WW-12

Źródło: Opinia hydrogeologiczna – Załącznik 5 do niniejszego opracowania

W kontekście wód powierzchniowych planowana przebudowa rowu WW-12, obejmująca jego częściowe przełożenie i zakrycie rurami perforowanymi, wpłynie na poprawę lokalnego odpływu powierzchniowego. Obecnie system rowów melioracyjnych w sąsiedztwie rezerwatu jest silnie zamulony i zarośnięty, co utrudnia grawitacyjny odpływ wody. Z tego powodu zasilanie rezerwatu wodami powierzchniowymi zachodzi głównie w okresach intensywnych opadów (deszcze nawalne). Planowane prace spowodują, iż wody będą mogły być dostarczane na obszar Natura 2000 nie tylko po deszczach nawalnych, ale także po opadach mniej intensywnych – co niewątpliwie wpłynie pozytywnie na formy ochrony w obszarze Natura 2000. Aby wody mogły docierać do obszaru Natura 2000 niezbędne jest odmulenie odcinków rowu poniżej rowu WW-12 a także rowów w obszarze Natura 2000.

8.1 Metodyka prowadzenia oceny oddziaływania na obszar Natura 2000

Ocena oddziaływania przedsięwzięcia na obszar Natura 2000 stanowi kluczowy element ochrony siedlisk przyrodniczych oraz gatunków istotnych z punktu widzenia wspólnotowego. Metodyka prowadzenia oceny jest zgodna z obowiązującymi przepisami prawa, w tym z ustawą z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1478) oraz dyrektywami UE: Dyrektywą Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory (Dz. U. UE. L. z 1992 r. Nr 206, str. 7 z późn. zm.) i Dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/147/WE z dnia 30 listopada 2009 r. w sprawie ochrony dzikiego ptactwa (wersja ujednolicona)

(Dz. U. UE. L. z 2010 r. Nr 20, str. 7 z późn. zm.). Powołując się na decyzję RDOŚ znak WPN-II.670.18.2024.MO/WH.2 z dnia 21 marca 2024 r., przeprowadzono badania terenowe mające na celu ocenę oddziaływania przedsięwzięcia na w/w obszar.

Celem oceny jest zidentyfikowanie potencjalnych wpływów przedsięwzięcia na integralność obszaru Natura 2000 Las Natoliński PLH140042, w tym na:

- zachowanie siedlisk przyrodniczych i gatunków roślin oraz zwierząt, dla których obszar został wyznaczony;
- spójność sieci Natura 2000;
- funkcje ekosystemów istotne dla ochrony przyrody.

Zakres oceny obejmuje zarówno etap realizacji, jak i eksploatacji przedsięwzięcia, z uwzględnieniem ewentualnych skutków skumulowanych z innymi przedsięwzięciami.

Etapy metodyki:

- Analiza dokumentacji projektowej:
  - zakres, lokalizacja i charakterystyka techniczna przedsięwzięcia (przebudowa rowu otwartego WW-12),
  - rodzaj stosowanych materiałów (rury z częściową perforacją).
- Przegląd literatury i danych źródłowych:
  - inwentaryzacje przyrodnicze,
  - publikacje naukowe dotyczące obszaru Natura 2000 Las Natoliński.
- Rozpoznanie terenowe:
  - inwentaryzacja siedlisk i gatunków w obszarze oddziaływania,
  - ocena stanu środowiska wodnego i gruntowego.
- Identyfikacja potencjalnych oddziaływań
  - Potencjalne oddziaływania oceniane w metodyce obejmują:
    - Oddziaływania bezpośrednie:
      - zmiany hydrologiczne i hydrogeologiczne spowodowane przełożeniem i zakryciem rowu,
      - wpływ na siedliska zwierząt i roślin.
    - Oddziaływania pośrednie:
      - zakłócenia wynikające z emisji hałasu i drgań w trakcie realizacji przedsięwzięcia.
    - Oddziaływania skumulowane:
      - analiza powiązań z innymi inwestycjami w pobliżu obszaru.
  - Ocena wpływu na integralność obszaru Natura 2000
    - Ocena obejmuje:
      - Porównanie z celami ochrony obszaru: czy przedsięwzięcie wpływa na siedliska priorytetowe lub gatunki chronione,

- Analiza przestrzenna: określenie stref bezpośredniego i pośredniego oddziaływania przedsięwzięcia,
- Ocena skali oddziaływania: lokalna, regionalna lub ponadregionalna,
- Zaproponowanie środków minimalizujących – wskazanych w rozdziale 10 niniejszego Raportu.

8.2 Opisu przewidywanych zmian warunków siedliskowych, które nastąpią na skutek realizacji planowanych działań na terenach znajdujących się w zasięgu oddziaływania przedsięwzięcia w obszarze Natura 2000 Las Natoliński PLH140042

8.2.1 Wprowadzenie

Planowane przedsięwzięcie obejmuje przebudowę istniejącego rowu otwartego WW-12, w tym odcinkowe przełożenie oraz miejscowe przykrycie rurociągiem z rur perforowanych, co może wpłynąć lokalnie na warunki wodne w sąsiedztwie likwidowanego i nowobudowanego rowu. Podczas etapu realizacji może dojść do zmiany struktury roślinności w sąsiedztwie prowadzonych prac.

8.2.2 Zmiany w zakresie warunków wodnych

- Zmiany w przepływie powierzchniowym
  - Likwidacja istniejącego rowu oraz poprowadzenie wody w części rurociągiem w nowej lokalizacji spowoduje, iż wody z obszaru zlewni będą przesiąkały głównie do wód podziemnych a jedynie na odcinkach, gdzie pozostawiony zostanie rów otwarty będą spływały bezpośrednio do niego – co następuje jedynie w trakcie intensywnych deszczy. Ze względu na niewielki zakres przebudowy rowu, tj. ok. 464 m przebudowy, w tym ok. 348 m rowu poprowadzonego w rurze, zmiany w przepływie powierzchniowym nie będą znaczące i będą się odnosić tylko do deszczy intensywnych takich jak nawałne;
- Wpływ perforacji rur na warunki wodne
  - Perforacja rur umożliwi odbiór wód gruntowych, co umożliwi skierowanie części wód podziemnych (nie tylko po deszczach nawałnych, ale również po mniej intensywnych) na teren obszaru Natura 2000. Dzięki zastosowaniu rur perforowanych obszar Natura 2000 będzie zasilany w wodę z obszaru zlewni analizowanego przedsięwzięcia. Obecnie rowem WW-12 wody na obszar Natura 2000 dostarczane są tylko po deszczach nawałnych, ze względu na jego zamulenie. Co jest zjawiskiem korzystnym dla siedlisk w obszarze Natura 2000 Las Natoliński. Jednakże, aby móc zasilić wodami powierzchniowymi obszar Natura 2000 konieczne jest również odmulenie odcinka rowu poniżej rowu WW-12, bez tych działań woda powierzchniowo nie będzie dopływać do obszaru Natura 2000, tak jak to ma miejsce obecnie;

- Zachowanie odpływu wód zlewni
  - Realizacja projektu poprawi zdolność rowu do odprowadzania wód opadowych i gruntowych z terenu zlewni rowu WW-12, co może ograniczyć ryzyko lokalnych podtopień oraz poprawić warunki siedliskowe na terenach sąsiadujących w tym na obszarze Natura 2000.

8.2.3 Zmiany w strukturze i jakości siedlisk

- Likwidacja istniejącego rowu i budowa nowego
  - Likwidacja odcinka rowu istniejącego i jego wypełnienie materiałem piaszczystym na długości około 566 m spowoduje trwałe przekształcenie siedliska wodno-błotnego. Przekształcenie to może wpłynąć na gatunki związane z takimi siedliskami, takie jak płazy czy roślinność wodna. Należy zaznaczyć, że zmiany te ograniczą się jedynie do miejsca, w którym rów będzie likwidowany. W związku z budową nowego odcinka rowu oraz wykonaniem pogłębienia i reprofilacji skarp fragmentów rowu, który nie będzie likwidowany w obszarze przedsięwzięcia przewiduje się niewielki wzrost spływu wody na obszar Lasu Natolińskiego (co może nastąpić po odmuleniu odcinka rowu między przedsięwzięciem a Lasem Natolińskim). Jednakże zmiany te nie będą miały znaczącego wpływu na obszar Natura 2000 Las Natoliński, co więcej w związku ze zmianami klimatycznymi, wyrównanie przepływu w okresach niskiej wody będzie wpływać korzystnie na siedliska, przekierowując niewielkie sumy opadów na tereny obszaru Natura 2000.
- Wpływ na roślinność
  - Reprofilacja i pogłębienie pozostawionych odcinków otwartych rowu WW-12 może prowadzić do lokalnych zmian w strukturze roślinności głównie krawędziowej. Odcinki te mogą stać się miejscami kolonizacji przez gatunki tolerujące zmienne warunki wodne. W związku z lokalnością przekształcenia nie przewiduje się wpływu na roślinność Lasu Natolińskiego, udrożnienie rowu, może wpłynąć pozytywnie na przepływ wody w kierunku obszaru Natura 2000 nawet w okresach niskich sum opadów, za sprawą mniejszej stagnacji wody w rowie, na odcinkach o znacznym zamuleniu. Co niewątpliwie wpłynie korzystnie na roślinność w obszarze natura 2000 Las Natoliński. Warunkiem koniecznym jest odmulenie odcinka rowu poniżej rowu WW-12.

8.2.4 Podsumowanie przewidywanych zmian

Planowane przedsięwzięcie nieznacznie wpłynie na warunki wodne. Nie przewiduje się wpływu na strukturę siedlisk w obszarze Natura 2000 Las Natoliński PLH140042. Chociaż pewne zmiany, ograniczone niemal wyłącznie do terenu prowadzonego przekształcenia w postaci przebudowy rowu mogą być niekorzystne, inne działania, takie jak poprawa bilansu wodnego przez perforowane rury, mogą przyczynić się do poprawy warunków siedliskowych w obszarze Natura 2000.

8.3 Analiza wpływu realizacji zamierzenia na cele i realizację działań ochronnych oraz na stan zachowania przedmiotów ochrony obszaru Natura 2000, w tym na jego integralność i spójność sieci Natura 2000 wynikających z ustaleń planu ochrony rezerwatu przyrody „Las Natoliński”

8.3.1 Wprowadzenie

Poniżej wskazano cele ochrony obszaru rezerwatu jak i obszaru Natura 2000 Las Natoliński wskazane w Zarządzeniu Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie z dnia 30 grudnia 2014 r. w sprawie ustanowienia planu ochrony dla rezerwatu przyrody „Las Natoliński” (Dz. Urz. Woj. Maz. z dn. 21 stycznia 2015 r. Poz. 530) oraz w zmianach do tego Zarządzenia.

§ 4. 1. Celem ochrony rezerwatu jest zachowanie, ze względów naukowych i dydaktycznych, naturalnych, zróżnicowanych zbiorowisk leśnych z licznymi drzewami pomnikowymi oraz bogatej rzeźby terenu.

2. Przyrodniczymi i społecznymi uwarunkowaniami realizacji celu, o którym mowa w ust. 1, są:

- 1) zachowanie stosunków wodnych na poziomie umożliwiającym w szczególności zachowanie wyznaczonego celu ochrony rezerwatu;
- 2) zachowanie licznie występujących stanowisk i siedlisk gatunków roślin i zwierząt, w szczególności pachnicy dębowej (*Osmoderma eremita* - *Scopoli*, 1763), będącej przedmiotem ochrony obszaru Natura 2000;
- 3) zachowanie cennych siedlisk przyrodniczych, w szczególności grądu kontynentalnego (*Tilio-Carpinetum*) i środkowoeuropejskiego (*Galio-Carpinetum*), będących przedmiotami ochrony obszaru Natura 2000;
- 4) zachowanie płatów poszczególnych typów zbiorowisk leśnych z licznymi starymi drzewami oraz znacznym udziałem martwego drewna;
- 5) zachowanie i pielęgnowanie wartości historycznych, kulturowych oraz krajobrazowych stanowiących całość zabytkowego natolińskiego założenia parkowo – pałacowego;

Planowane przedsięwzięcie dotyczące przebudowy rowu WW-12 zostało poddane analizie w kontekście celów ochrony i działań ochronnych określonych dla rezerwatu przyrody „Las Natoliński” oraz obszaru Natura 2000 PLH140042. Przeprowadzona analiza obejmuje wpływ na stan zachowania przedmiotów ochrony, integralność obszaru oraz spójność sieci Natura 2000.

8.3.2 Analiza wpływu na cele ochrony rezerwatu

- Zachowanie stosunków wodnych
  - Przebudowa rowu uwzględnia zastosowanie rur perforowanych, co umożliwi odbiór wód gruntowych. Takie rozwiązanie umożliwia zachowanie stosunków wodnych na obszarze Natura 2000, co jest kluczowe dla zachowania zróżnicowanych zbiorowisk leśnych, w tym grądu kontynentalnego (*Tilio-Carpinetum*) i środkowoeuropejskiego (*Galio-Carpinetum*), będących przedmiotami ochrony. Należy podkreślić, iż aby zasilić wodami z obszaru

przedsięwzięcia obszar Natura 2000 konieczne jest odmalenie odcinka rowu łączącego przedsięwzięcie z Lasem Natolińskim.

- Wpływ na siedliska pachnicy dębowej (*Osmoderma eremita*)
  - Prace nie przewidują wycinki drzew w obszarze przedsięwzięcia ani w obszarze Natura 2000, co pozwala zachować siedliska pachnicy dębowej. Dodatkowo, ograniczenie oddziaływań mechanicznych w obrębie drzewostanu zmniejsza ryzyko degradacji siedlisk tego gatunku. Przedsięwzięcie nie wpłynie również na stosunki wodne, w związku z tym drzewostan w obszarze Natura 2000 nie będzie poddany negatywnemu oddziaływaniu.
- Ochrona martwego drewna i drzew pomnikowych
  - Realizacja przedsięwzięcia nie obejmuje działań w obszarze Natura 2000 ingerujących w obszary o dużym udziale martwego drewna i drzew pomnikowych, co pozwala zachować strukturę cennych zbiorowisk leśnych.
- Zachowanie i pielęgnacja wartości historycznych
  - Planowane przedsięwzięcie ze względu na swój charakter nie ingeruje w wartości historyczne, kulturowe i krajobrazowe obszaru Natura 2000 Las Natoliński.

8.3.3 Analiza wpływu na integralność obszaru Natura 2000

- Spójność ekosystemów
  - Dzięki zastosowaniu rur perforowanych oraz odpowiedniemu poprowadzeniu nowej trasy rowu, projekt nie powoduje fragmentacji siedlisk i nie zaburza spójności sieci Natura 2000.
- Wpływ na przedmioty ochrony
  - Zachowanie stosunków wodnych oraz brak ingerencji w obszar natura 2000 Las Natoliński pozwalają na utrzymanie stabilności siedlisk chronionych gatunków i zbiorowisk leśnych.
- Oddziaływania skumulowane
  - Analiza wskazuje, że realizacja przedsięwzięcia oraz przedsięwzięć planowanych realizowanych zgodnie z założeniami MPZP nie będzie generować istotnych oddziaływań skumulowanych, które mogłyby powodować znaczące oddziaływania na obszar Natura 2000 Las Natoliński.

8.4 Podsumowanie

Planowane przedsięwzięcie, dzięki zastosowanym rozwiązaniom technicznym, takim jak rury perforowane, nie wpłynie negatywnie na stosunki wodne w rezerwacie Las Natoliński ani na obszar Natura 2000. Co przekłada się na brak negatywnego oddziaływania na cele ochrony rezerwatu oraz obszaru Natura 2000 PLH140042. Dzięki zastosowanym rozwiązaniom technicznym, możliwe jest zachowanie integralności i spójności sieci Natura 2000 oraz utrzymanie stabilności siedlisk chronionych. Realizacja przedsięwzięcia nie koliduje z celami ochrony i nie wpłynie negatywnie na przedmioty ochrony tego obszaru – rezerwatu i obszaru Natura 2000 Las Natoliński.

9 Wybór wariantu najkorzystniejszego dla środowiska

Wariant 1 preferowany przez Inwestora jest wariantem najkorzystniejszym pod względem środowiskowym. Planowana przebudowa rowu polegająca na jego przełożeniu ma na celu przywrócenie mu funkcji zasilającej (udrożnienie odpływu) tereny zlokalizowane poniżej analizowanej działki, w tym obszar rezerwatu i Natura 2000 Las Natoliński. Należy się spodziewać, że ponowne umożliwienie prowadzenia wód rowem WW-12 wpłynie korzystnie na chronione siedliska na terenach sąsiadujących, gdyż będzie stanowić dodatkowe źródło zasilania wodą. Aby te warunki spełnić konieczne jest podjęcie działań wynikających z planu ochrony rezerwatu Las Natoliński polegających na odmuleniu rowów w obszarze rezerwatu.

10 Opis przewidywanych działań minimalizujących (unikanie, zapobieganie, ograniczenie lub kompensacja)

Prace związane z likwidacją istniejącego odcinka rowu oraz prace związane z budową nowego rowu będą realizowane wyłącznie w okresie niskiego poziomu wód gruntowych.

Wszystkie prace będą wykonywane przy użyciu sprawnego technicznie sprzętu zmechanizowanego, prawidłowo eksploatowanego i konserwowanego. W obrębie prac zostaną podjęte wszelkie środki ostrożności, by do środowiska nie dostały się zanieczyszczenia np. wycieki paliwa itp. W razie awarii sprzętu, np. wycieku paliwa lub oleju, miejsca wycieku zostaną niezwłocznie zabezpieczone, zasypane materiałem ochronnym (np. piaskiem lub ziemią okrzemkową), zebrane do oznakowanych pojemników i poddane odzyskowi lub unieszkodliwione zgodnie z ustawą o odpadach. Emisja spalin do środowiska będzie wynikała wyłącznie z pracy maszyn i nie przekroczy stężeń dopuszczalnych.

11 Możliwe transgraniczne oddziaływanie na środowisko

Obszar, na którym realizowane ma być przedsięwzięcie położony jest w granicach miasta stołecznego Warszawy, zatem w odległości co najmniej 140 km od wschodniej i najbliższej granicy państwa. Z tego względu, jak również z uwagi na typowo lokalny charakter oddziaływań nie występuje ryzyko pojawienia się oddziaływań o charakterze transgranicznym.

12 Propozycja zakresu monitoringu dla wariantu proponowanego do realizacji

W związku z małą skalą przedsięwzięcia oraz brakiem negatywnego oddziaływania przedsięwzięcia na obszar rezerwatu i obszar Natura 2000 Las Natoliński nie przewiduje się zastosowania monitoringu środowiskowego.

13 Analiza możliwych konfliktów społecznych

Planowane przedsięwzięcie dotyczy przełożenia rowu wraz jego częściowym zarurowaniem. Co istotne, to rów ten dawniej należał do urządzeń melioracji szczegółowych, których celem było utrzymanie terenów rolniczych w odpowiedniej kulturze rolnej. Jak wspomniano we wstępie do rozdziału 3, przedmiotowy rów został wykreślony w 2007 r. z ewidencji urządzeń melioracji szczegółowych, gdyż na skutek urbanizacji oraz zaprzestania rolniczego użytkowania utracił swój charakter i nie wpływa na regulację stosunków wodnych dla potrzeb produkcji rolnej. Ze względu na zmianę użytkowania terenu nie ma potrzeby utrzymywać rowów w obecnym kształcie, a zatem nie przewiduje się wystąpienia konfliktów związanych z jego przebudową. Ponadto zasięg oddziaływania rowu w obecnym kształcie i po przebudowie nie będzie wykraczał poza nieruchomość należącą do inwestora. Modernizacja rowu WW-12, w tym zamiana na rurociąg kryty jest również przewidziana w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego uchwalonym w 2001 r. – Uchwała nr 405 Rady Gminy Warszawa-Wilanów z dnia 18 stycznia 2001 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego rejonu Wilanowa Zachodniego (Dz. Urz. Woj. Mazowieckiego nr 52 z dnia 27.03.2001 poz. 496).

14 Wskazanie trudności wynikających z niedostatków techniki lub luk we współczesnej wiedzy, jakie napotkano opracowując Raport

Obliczenia hydrologiczne, na których opierają się prognozy wielkości odpływu ze zlewni rowu WW-12 oraz jego dynamiki są oparte na uproszczeniach wywodzących się z równań matematycznych i nie w pełni oddają obraz rzeczywisty dla wszystkich sytuacji meteorologicznych i hydrologicznych.

Ponadto nauka nie dysponuje modelami matematycznymi pozwalającymi na prognozowanie zmian stanu siedlisk przyrodniczych oraz siedlisk gatunków na skutek zmiany warunków abiotycznych, takich jak uwilgotnienie podłoża. Prognozy takie przeprowadza się na bazie wiedzy eksperckiej pochodzącej z obserwacji innych przypadków w terenie, przenosząc wyniki i ich predykcję na teren oceniany. Jest to obarczone niepewnością wynikającą z mnogości i specyfiki czynników siedliskotwórczych, jakie należy wziąć pod uwagę w prognozie wpływu.

15 Materiały źródłowe

Akty prawne:

1. Dyrektywa Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory (Dz. U. UE. L. z 1992 r. Nr 206, str. 7 z późn. zm.);
2. Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/147/WE z dnia 30 listopada 2009 r. w sprawie ochrony dzikiego ptactwa (wersja ujednolicona) (Dz. U. UE. L. z 2010 r. Nr 20, str. 7 z późn. zm.).
3. Ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1112);
4. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. poz. 1839 z późn. zm.);
5. Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1478);
6. Ustawa z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1087 z późn. zm.);
7. Rozporządzenie Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 11 września 2023 r. w sprawie specjalnego obszaru ochrony siedlisk Las Natoliński (PLH140042) (Dz. U. poz. 2240);
8. Dyrektywa Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory (Dz. U. UE. L. z 1992 r. Nr 206, str. 7 z późn. zm.);
9. Rozporządzenie Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 11 września 2023 r. w sprawie specjalnego obszaru ochrony siedlisk Las Natoliński (PLH140042) (Dz. U. poz. 2240);
10. Rozporządzenie Nr 3 Wojewody Mazowieckiego z dnia 13 lutego 2007 r. w sprawie Warszawskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu (Dz. Urz. Woj. Maz. z dn. 14 lutego 2007 r. Nr 42 poz. 870);
11. Zarządzenie Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa z dnia 9 października 1991 r. w sprawie uznania za rezerwat przyrody (M. P. z 1991 r. Nr 38, poz. 273);
12. Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 4 listopada 2022 r. w sprawie Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły (Dz. U. 2023, poz. 300);
13. Uchwały nr 405 Rady Gminy Warszawa-Wilanów z dnia 18 stycznia 2001 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego rejonu Wilanowa Zachodniego (Dz. Urz. Woj. Mazowieckiego nr 52 z dnia 27.03.2001 poz. 496).

Literatura:

1. Natura 2000 w ocenach oddziaływania na środowisko, Engel J. (red.), 2009, Ministerstwo Środowiska;
2. Karta JCWP Wilanówka RW20001025929, <http://karty.apgw.gov.pl:4200/api/v1/jcw/pdf?code=RW20001025929>
3. Karty JCWPd: <http://karty.apgw.gov.pl:4200/jcw-podziemne>
4. Mapy zagrożenia powodziowego, https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmmap=gpMZP
5. Mapy ryzyka powodziowego, https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmmap=gpMRP

16 Streszczenie w języku niespecjalistycznym

16.1 Przedmiot i cel opracowania

Przedmiotem niniejszego opracowania jest Raport o oddziaływaniu na obszar Natura 2000 Las Natoliński PLH140042 (dalej Raport), który stanowi załącznik do wniosku o wydanie decyzji o warunkach prowadzenia działań na podstawie art. 118a ust. 1 Ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1478) dla ww. przedsięwzięcia. Celem niniejszego opracowania jest określenie oddziaływania planowanego przedsięwzięcia na obszar Natura 2000 Las Natoliński PLH140042.

16.2 Cel realizacji przedsięwzięcia

Celem planowanego przedsięwzięcia jest przygotowanie nieruchomości, na których jest zlokalizowane pod wykonanie zabudowy jednorodzinnej ekstensywnej zgodnie z wymogami Uchwały nr 405 Rady Gminy Warszawa-Wilanów z dnia 18 stycznia 2001 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego rejonu Wilanowa Zachodniego (Dz. Urz. Woj. Mazowieckiego nr 52 z dnia 27.03.2001 poz. 496).

16.3 Opis planowanego przedsięwzięcia

Planowane przedsięwzięcie obejmuje przebudowę istniejącego rowu otwartego WW-12, obejmującą m.in. jego odcinkowe przełożenie i miejscowe przykrycie rurociągiem wykonanym z rur z częściową perforacją umożliwiającą odbiór wód gruntowych.

Działania obejmować będą likwidację rowu na długości około 566 m i wykonanie nowego odcinka rowu o łącznej długości około 464 m, w tym około 348 m rowu w rurze perforowanej o średnicy 0.6 m oraz odcinków rowu otwartego o długości około 84 m i około 32 m (podane długości mogą się nieznacznie zmienić na etapie wykonywania projektu wykonawczego).

16.3.1 Warunki użytkowania terenu w fazie realizacji

W fazie realizacji prace będą odbywały się w najbliższym sąsiedztwie rowu istniejącego oraz w miejscu jego nowej lokalizacji w obszarze przedsięwzięcia. Dojazd na teren prowadzonych prac odbywał się będzie od strony wschodniej ul. Aleksandry z Lubomirskich Potockiej (dawniej ul. Św. Urszuli Ledóchowskiej). W fazie realizacji nie przewiduje się znaczących emisji gazów i pyłów a także hałasu. Nie przewidywane są również emisje do środowiska gruntowo-wodnego.

16.3.2 Warunki użytkowania terenu w fazie eksploatacji

W fazie eksploatacji teren będzie użytkowany w ten sam sposób co przed realizacją przedsięwzięcia z tą różnicą, że rowem będą odprowadzane wody z obszaru jego zlewni, co ze względu na jego zamulenie, znaczną ilość roślinności nie było realizowane dotychczas. W fazie eksploatacji, nie przewiduje się żadnych emisji do środowiska.

16.4 Lokalizacja przedsięwzięcia

Planowane przedsięwzięcie zlokalizowane jest na terenie m.st. Warszawa, dzielnica Wilanów, na czterech działkach ewidencyjnych o numerach: 2/363; 2/364; 2/365 i 2/366 w obrębie ewid. 1-10-37.

16.4.1 Obszary podlegające ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody oraz korytarze ekologiczne objęte zakresem przewidywanego oddziaływania planowanego przedsięwzięcia

Planowane przedsięwzięcie zlokalizowane jest **na obszarze** Warszawskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu oraz w otulinie rezerwatu przyrody „Las Natoliński”. W najbliższym sąsiedztwie planowanego przedsięwzięcia znajduje się specjalny obszar ochrony siedlisk Natura 2000 Las Natoliński PLH140042, a także rezerwat przyrody „Las Natoliński”.

16.5 Charakterystyka środowiska

Elementy biotyczne

Na terenie planowanego przedsięwzięcia oraz w przyjętym buforze nie stwierdzono siedlisk przyrodniczych o znaczeniu wspólnotowym, określonych na podstawie Dyrektywy Rady 92/43/EEC (ze zmianami 97/62/EEC) oraz Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 13 kwietnia 2010 roku w sprawie siedlisk przyrodniczych i gatunków będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty. Obszar ten pokryty jest zbiorowiskami należącymi do dynamicznego kręgu eutroficznych i mezotroficznych kadłubkowych lasów liściastych z klasy (*Quercus-Fagetea*). Stwierdzono tutaj z głównych gatunków zdrewniałych: głóg jednoszyjkowy (*Crataegus monogyna*), robinia akacjowa (*Robinia pseudoacacia*), topola szara (*Populus × canescens*), jabłoń domowa (*Malus domestica*), grusza pospolita (*Pyrus communis*), wiśnia czereśnia (*Prunus avium*), lipa drobnolistna (*Tilia cordata*), klon jesionolistny (*Acer negundo*), dąb czerwony (*Quercus rubra*), kasztanowiec biały (*Aesculus hippocastanum*), wierzba biała (*Salix alba*), wierzba krucha (*Salix × fragilis*), morwa czarna (*Morus nigra*).

W trakcie realizacji prac terenowych zauważono obecność przedstawicieli teriofauny takich jak: kret europejski, sarna europejska, lis rudy i innych. W okresie obserwacji zidentyfikowano również 28 gatunków ptaków m.in.: wróbel, sroka, wrona siwa, bażant, szpak, wilga i inne. W zakresie herpetofauny stwierdzono występowanie ropuchy szarej, żaby zielonej oraz jaszczurki zwinki i żyworodnej. Występowały tu również bezkręgowce jak: biedronka, żuk wiosenny, pszczoła murarka i inne.

Elementy abiotyczne

Wody podziemne

Rzędna zwierciadła wód podziemnych w sąsiedztwie planowanego przedsięwzięcia wynosi ok. 88,0 m n.p.m. u podnóża skarpy wiślanej i obniża się do poziomu ok. 86,0 m n.p.m. wzdłuż ul. Przyczółkowej. Hydroizohipsy układają się zatem równolegle do przebiegu skarpy wiślanej i koryta Wisły. Układ hydroizohips wskazuje, iż wody podziemne z obszaru przedsięwzięcia kierowane są w kierunku Wisły.

Wody powierzchniowe

Rów WW-12 oraz jego zlewnia należą do jednolitej części wód powierzchniowych (dalej JCWP) Wilanówka o kodzie RW20001025929. Rów WW-12 uchodził bezpośrednio do Rowu Natolińskiego, ten z kolei do Rowu Powsińskiego, który dopływa do Wilanówki.

16.6 Informacje na temat powiązań z innymi przedsięwzięciami, w szczególności kumulowania się oddziaływań przedsięwzięć realizowanych, zrealizowanych lub planowanych

Zgodnie z posiadanymi informacjami na dzień sporządzania niniejszego opracowania na terenie planowanego przedsięwzięcia nie zostały zrealizowane, nie są realizowane a także nie planuje się realizacji przedsięwzięć, dla których wydano już decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach.

W przypadku potencjalnego oddziaływania planowanego przedsięwzięcia oraz przedsięwzięć planowanych w przyszłości nie przewiduje się jakiegokolwiek oddziaływania skumulowanego na obszar rezerwatu oraz obszar Natura 2000 Las Natoliński.

16.7 Opis przewidywanych skutków dla obszaru Natura 2000 w przypadku niepodjęcia przedsięwzięcia

W przypadku niepodjęcia przedsięwzięcia rów WW-12 z czasem ulegnie zanikowi i wody opadowe również przy deszczach nawalnych nie będą docierały do obszaru Natura 2000 Las Natoliński. Obecnie rowem dostarczane są jedynie wody po deszczach nawalnych w ilości, która nie ma większego znaczenia dla jego przedmiotów ochrony - wynika to z faktu, iż obszar zlewni z jakiej wody spływają jest około 10 krotnie mniejszy od obszaru Natura 2000 Las Natoliński. W przypadku niepodjęcia przedsięwzięcia wszystkie wody opadowe jakie znajdą się na analizowanym obszarze przenikną do gruntu i zostaną skierowane w kierunku północno-wschodnim w kierunku Wisły z pominięciem obszaru rezerwatu „Las Natoliński”.

16.8 Rozważane warianty

Rozważane warianty:

- Wariant 1 – Wariant preferowany przez Wnioskodawcę/Inwestora, wariant najkorzystniejszy dla środowiska;
- Wariant 2 – Wariant alternatywny – likwidacja odcinka rowu WW-12.

16.9 Ocena oddziaływania na obszar Natura 2000

Metodyka prowadzenia oceny jest zgodna z obowiązującymi przepisami prawa, w tym z ustawą z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1478) oraz dyrektywami UE: Dyrektywą Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory (Dz. U. UE. L. z 1992 r. Nr 206, str. 7 z późn. zm.) i Dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/147/WE z dnia 30 listopada 2009 r. w sprawie ochrony dzikiego ptactwa (wersja ujednolicona) (Dz. U. UE. L. z 2010 r. Nr 20, str. 7 z późn. zm.).

16.9.1 Opisu przewidywanych zmian warunków siedliskowych, które nastąpią na skutek realizacji planowanych działań na terenach znajdujących się w zasięgu oddziaływania przedsięwzięcia w obszarze Natura 2000 Las Natoliński PLH140042

Planowane przedsięwzięcie nieznacznie wpłynie na warunki wodne. Nie przewiduje się wpływu na strukturę siedlisk w obszarze Natura 2000 Las Natoliński PLH140042. Chociaż pewne zmiany, ograniczone niemal wyłącznie do terenu prowadzonego przekształcenia w postaci przebudowy rowu mogą być niekorzystne, inne działania, takie jak poprawa bilansu wodnego przez perforowane rury, mogą przyczynić się do poprawy warunków siedliskowych w obszarze Natura 2000.

16.9.2 Analiza wpływu realizacji zamierzenia na cele i realizację działań ochronnych oraz na stan zachowania przedmiotów ochrony obszaru Natura 2000, w tym na jego integralność i spójność sieci Natura 2000 wynikających z ustaleń planu ochrony rezerwatu przyrody „Las Natoliński”

Planowane przedsięwzięcie, dzięki zastosowanym rozwiązaniom technicznym, takim jak rury perforowane, nie wpłynie negatywnie na stosunki wodne w rezerwacie Las Natoliński ani na obszar Natura 2000. Co przekłada się na brak negatywnego oddziaływania na cele ochrony rezerwatu oraz obszaru Natura 2000 PLH140042. Dzięki zastosowanym rozwiązaniom technicznym, możliwe jest zachowanie integralności i spójności sieci Natura 2000 oraz utrzymanie stabilności siedlisk chronionych. Realizacja przedsięwzięcia nie koliduje z celami ochrony i nie wpłynie negatywnie na przedmioty ochrony tego obszaru – rezerwatu i obszaru Natura 2000 Las Natoliński.

16.10 Wybór wariantu najkorzystniejszego dla środowiska

Wariant 1 preferowany przez Inwestora jest wariantem najkorzystniejszym pod względem środowiskowym. Należy się spodziewać, że ponowne umożliwienie prowadzenia wód rowem WW-12 wpłynie korzystnie na chronione siedliska na terenach sąsiadujących, gdyż będzie stanowić dodatkowe źródło zasilania wodą. Aby te warunki spełnić konieczne jest podjęcie działań wynikających z planu ochrony rezerwatu Las Natoliński polegających na odmuleniu rowów w obszarze rezerwatu.

16.11 Opis przewidywanych działań minimalizujących

Prace związane z likwidacją istniejącego odcinka rowu oraz prace związane z budową nowego rowu będą realizowane wyłącznie w okresie niskiego poziomu wód gruntowych.

Wszystkie prace będą wykonywane przy użyciu sprawnego technicznie sprzętu zmechanizowanego, prawidłowo eksploatowanego i konserwowanego.

16.12 Możliwe transgraniczne oddziaływanie na środowisko

Ze względu na lokalny charakter przedsięwzięcia nie występuje ryzyko pojawienia się oddziaływań o charakterze transgranicznym.

16.13 Propozycja zakresu monitoringu dla wariantu proponowanego do realizacji

Nie przewiduje się zastosowania monitoringu środowiskowego.

16.14 Analiza możliwych konfliktów społecznych

Ze względu na zmianę użytkowania terenu nie ma potrzeby utrzymywać rowów w obecnym kształcie, a zatem nie przewiduje się wystąpienia konfliktów związanych z jego przebudową. Ponadto zasięg oddziaływania rowu w obecnym kształcie i po przebudowie nie będzie wykraczał poza nieruchomość należącą do inwestora.

16.15 Wskazanie trudności wynikających z niedostatków techniki lub luk we współczesnej wiedzy, jakie napotkano opracowując Raport

Nauka nie dysponuje modelami matematycznymi pozwalającymi na prognozowanie zmian stanu siedlisk przyrodniczych oraz siedlisk gatunków na skutek zmiany warunków abiotycznych, takich jak uwilgotnienie podłoża. Prognozy takie przeprowadza się na bazie wiedzy eksperckiej pochodzącej z obserwacji innych przypadków w terenie, przenosząc wyniki i ich predykcję na teren oceniany. Jest to obarczone niepewnością wynikającą z mnogości i specyfiki czynników siedliskotwórczych, jakie należy wziąć pod uwagę w prognozie wpływu.

Spis Rysunków

Rysunek 1 Przebudowa istniejącego rowu otwartego WW-12	9
Rysunek 2 Lokalizacja przedsięwzięcia na tle podziału ewidencyjnego.....	12
Rysunek 3 Lokalizacja przedsięwzięcia na tle ortofotomapy	13
Rysunek 4 Gatunki drzew na obszarze przedsięwzięcia	14
Rysunek 5 Przedsięwzięcie na tle obszarów chronionych	16
Rysunek 6 Obszar objęty inwentaryzacją przyrodniczą	21
Rysunek 7 Mapa zmian w wyniku przełożenia rowu WW-12	31

Spis Tabel

Tabela 1.1 Wypełnienie wymogów decyzji RDOŚ.....	6